

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ KOMPOZİSYON VE ORKESTRA ŞEFLİĞİ ANASANAT DALI LİSANSÜSTÜ PROGRAM YETERLİLİKLERİNİN İRDELENMESİ

Doğan ÇAKAR*
Halil Levent KUTERDEM**

Başvuru Tarihi 25.11.2016; Kabul Tarihi: 16.12.2016

ÖZ

Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı'nda yürütülmekte olan lisansüstü programlar üzerinde, Avrupa yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü programlar arası hareketlilik, açıklık ve denkliğin sağlanabilmesi amacıyla Bologna Süreci çerçevesinde bir çalışma başlatılmıştır. Bu çalışma kapsamında Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı'nda yürütülen Kompozisyon Yüksek Lisans, Orkestra Şefliği Yüksek Lisans ve Kompozisyon Sanatta Yeterlik programları Bologna süreci ilkelerine göre güncellenerek 2013-2014 öğretim yılından itibaren yürürlüğe girmiştir.

Bu çalışmanın amacı, Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı lisansüstü programlarının hazırlama-uygulama-değerlendirme-düzeltilme aşamalarından geçirilerek geliştirilmelerine katkı sağlamak ve bu alanlarda çalışmalar yapan akademisyenlere yararlı olabilecek bilgi kaynağı oluşturmaktır.

Anasanat dalı mezunları ve çalışmaları ile ilgili eklerle zenginleştirilen bu çalışmada, Kompozisyon Yüksek Lisans, Orkestra Şefliği Yüksek Lisans ve Kompozisyon Sanatta Yeterlik Program Yeterlilikleri ile bu programlarda yer alan dersler ilişkilendirilmiş ve öğrenme çıktıları irdelenmiştir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda söz konusu programlardaki zayıflıklara yönelik bazı önerilerde bulunulmuştur. Ayrıca 20 Nisan 2016 tarihinde değişen yönetmelik hükümlerine göre yapılması gereken bazı değişikliklere de değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Kompozisyon ve Orkestra Şefliği, Sanatta yeterlik, Bologna Süreci, Program yeterlilikleri, Öğrenme Çıktıları.*

INVESTIGATION OF GRADUATE PROGRAM QUALIFICATIONS OF HACETTEPE UNIVERSITY FINE ARTS INSTITUTE COMPOSITION AND CONDUCTING DEPARTMENT

ABSTRACT

Hacettepe University Fine Arts Institute Composition and Orchestra Conducting Department On the undergraduate programs being conducted, A study was initiated within the framework of the Bologna Process in order to ensure mobility, clarity and equality between the post-graduate programs in European higher education institutions. Within the scope of this study, the composition master's, master's or master's degree master's and compositional artistic proficiency programs conducted in the Department of Composition and Orchestra Conducting Master's Degree Bologna was updated according to the principles of the process and entered into force from 2013-2014 academic year.

* San. Öğr. El., Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı
e-posta: cakardogan@yahoo.com

** Doç.. Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı
e-posta: levent.kuterdem@gmail.com

The purpose of this study, Composition and Orchestra Conducting Master of Divinity programs Contributing to their development by passing through preparation-application-evaluation-correction stages And to create a source of information that can be useful to academics working in these fields.

In this work, which is enriched with additions related to the master graduate graduates and their studies, Master of Composition, Orchestra Conducting Master And Composition Proficiency in Arts Program Competencies and the courses in these programs Related and learning outcomes have been examined. As a result of the evaluations made, some suggestions have been made about the weaknesses in the mentioned programs. In addition, some amendments to be made on 20 April 2016 in accordance with the provisions of the amended regulation are also mentioned.

Keywords: *Kompozition and Orchestra Conducting, proficiency in arts, Bologna process, Program qualifications, Learning Outcomes.*

1. GİRİŞ

Bu çalışmanın konusu Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı'nda Bologna sürecine göre düzenlenen lisansüstü programları ve anasanat dalında yürütülmekte olan yüksek lisans ve sanatta yeterlik programlarındaki derslerin, yüksek lisans ve sanatta yeterlik program yeterliliklerine göre ilişkilendirilmesi üzerinedir.

Çalışmanın amacı, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı'nda Bologna sürecine göre düzenlenen lisansüstü programları ile program yeterliliklerini ele almak ve yürütülmekte olan yüksek lisans ve sanatta yeterlik programlarındaki dersleri program yeterlilikleri ile ilişkilendirmek, tespit edilen bulgulara dayalı olarak zayıflıklara dikkat çekmek ve çeşitli önerilerle yürütülmekte olan Lisansüstü programlarının geliştirilmesine katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı'nda; iki Profesör (birisi Uluslararası Uzman), dört Doçent, bir Yardımcı Doçent, bir Uluslararası Uzman, beş Sanatçı Öğretim Elemanı, bir Okutman, dört Öğretim Görevlisi, bir Uzman ve bir Araştırma Görevlisi olmak üzere toplam 20 kadrolu öğretim elemanı görev yapmaktadır.

Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı'nda *yüksek lisans düzeyinde*, kompozisyon ile Orkestra şefliği programlarında, *sanatta yeterlik düzeyinde* ise sadece kompozisyon programında öğretim yapılmaktadır.

Bologna sistemine göre düzenlenen öğretim programları 2013-2014 Akademik yıldan itibaren uygulanmaya başlamıştır. *Ankara Devlet Konservatuvarı Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı'nda Bologna Sürecine Göre Düzenlenen Lisans Program Yeterliliklerinin İrdelenmesi* başlıklı yayınlanmış akademik bir çalışma vardır. Ancak lisansüstü düzeyde bu konu ile ilgili herhangi bir akademik çalışma yoktur. Dolayısıyla bu çalışma, ülkemizdeki kompozisyon ve orkestra şefliği eğitimi ile ilgili özel alan yeterlilik düzeylerinin geliştirilmesine yardımcı olması ve bundan sonra yapılacak araştırmalara kaynak teşkil etmesi açısından önemlidir.

Bu çalışma ile kompozisyon ve orkestra şefliği eğitiminin yapıldığı en köklü eğitim kurumu olan Ankara Devlet Konservatuvarı Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı'ndaki Kompozisyon Yüksek Lisans, Orkestra Şefliği Yüksek Lisans ve Kompozisyon sanatta yeterlik programlarının geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu alandaki bilgi eksikliğini tamamlamak ve konu alanlarındaki akademik çalışmaları zenginleştirmek amacıyla böyle bir araştırmaya gereksinim duyulmaktadır.

2. EĞİTİM PROGRAMI, ÖĞRETİM PROGRAMI VE PROGRAM GELİŞTİRME KAVRAMLARI

Programlar, eğitim programları ve öğretim programları olarak farklılıklar göstermektedir. Öğretim programları, derslerdeki ve okullardaki öğretimin kılavuzlanması, düzenlenmesi ile sınırlı planlanırken, eğitim programı, öğretim programını kapsamaktadır. Öğretim programı, eğitim programının içinde yer almaktadır.

Herkes için aynı, tüm yer ve zamanda geçerli kusursuz bir program yoktur. Bilimsel, sanatsal ve teknolojik gelişmeler ve bunların sonucunda sosyal yaşam ve iş hayatının değişmesi, konu alanlarındaki değişim ve gelişmeler, birey ve toplumun gereksinimlerindeki değişiklikler, eğitim ve öğretimle ilgili kuram ve uygulama anlayışlarındaki gelişmeler, öğrenci ve öğretmen rollerindeki gelişmeler, programların uygulanma sürecinde belirlenen eksikliklerin giderilmesine dönük değerlendirme ve düzeltme çalışmaları, programların geliştirilmesini zorunlu hale getirmektedir. Öğretim programlarının yürürlükte kaldıkları süre içerisinde aynı şekilde kalmaları söz konusu değildir. Çünkü öğretim programları dirik bir yapıya sahiptir. Programların uygulamadaki görünümüne göre amaç, hedef, içerik, öğrenme çıktıları, süre vb. yönlerden daima geliştirilmeye gereksinimi vardır. Çağdaş bir öğretim program modelinin

güncelleşmesi buna bağlıdır. Program geliştirme, programı hazırlama, uygulama, değerlendirme ve düzeltme işlemlerini içeren kapsamlı ve devamlı bir araştırma sürecidir.

Ülkemizde uzun yıllar program yerine “ müfredat “ kavramı kullanılmıştır. Müfredat kavramıyla eğitim kurumunda okutulan derslerin isimleri, konuları ve haftalık ders saatlerini belirten liste ifade edilmek istenmiştir. Program geliştirme yerine ise “deneme” kavramı kullanılmış, zamanla program geliştirme kavramının gerçek işleyişine ancak 1980’li yıllarda ulaşılabilmektedir.

Durmuş Ali Özçelik, en yalın ve özlü anlatımıyla öğretim programını “*bir dersle ilgili öğretme-öğrenme sürecinde nelerin, niçin ve nasıl yer alacağını gösteren bir kılavuz, başka bir deyişle bu nitelikte bir proje planı*” (Özçelik, 1992, s.4) olarak tanımlamıştır. Selahattin Ertürk, program yerine “*yetişek*” kavramını kullanmakta ve şu şekilde tanımlamaktadır:

Yetiştirilmek istenen bireyin geçirmesi tasarlanan yaşantıların dayanışıklığı ve aşamalılığı söz konusu olunca, bunların belli esaslara göre tertiplenip örgütlenmesi gereği ortaya çıkacaktır. İşte belli esaslara göre tertiplenip örgütlenmiş öğrenme yaşantıları, yetişek tasarısını meydana getirir. Bu yetişek tasarısı uyarınca ve gereğince yapılacak eğitim faaliyetleri yoluyla gizil veya muhtemel uyarıcılar sistemi gibi anladığımız eğitim ortamında her öğrenci belli eğitim durumlarından geçecek veya belli yaşantılar geçirecektir. İşte bu düzenli yaşantılar veya durumlara yetişek diyeceğiz. (Ertürk, 1994 s. 95)

Erden, eğitim programını “ Bir eğitim kurumunun amaçları doğrultusunda düzenlenmiş planlı eğitim faaliyetlerinin tümü” (Erden, 1995, s. 4) olarak tanımlamıştır.

Eğitim programı, tüm yaşamı ve çevreyi içine alırken öğretim programı daha dar çerçevede ele alınmaktadır. “Öğretim programı eğitim programı içinde ağırlık taşımakta, genellikle, belli bilgi kategorilerinin bir sistem dâhilinde düzenlenmesiyle oluşmaktadır.” (Varış, Özçelik, Hızal, Türkoğlu, Eripek , Şeniş vd. 1991 s. 5)

Ülkemizdeki eğitim bilimleri uzmanlarından Demirel ise, *“eğitim programlarının hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme öğeleri arasındaki dinamik ilişkiler bütünü”* (Demirel, s.6) olduğunu vurgulamaktadır.

Öğretim programının öğeleri şu şekilde sıralanmaktadır: “*Öğretim programı, özel hedefler ve bunları tanımlayıcı öğe veya kritik davranışlar, bu öğe veya kritik davranışların öğrenilmesini sağlayacak öğretim durumları ile bunların öğrenilmiş olup olmadığını ortaya koyacak test durumlarından oluşur.*” (Özçelik, 1992, s. 254)

Lisansüstü eğitim alanında Avrupa Komisyonu Araştırma-Yenilik Genel Müdürlüğü tarafından 27 Haziran 2011 tarihinde yenilikçi doktora eğitiminde esas alınacak ilkeler olarak “*Araştırmada mükemmellik, cazibeli kurumsal ortam, disiplinler arası araştırma seçenekleri, endüstri ve diğer ilgili istihdam sektörlerine açık olma, uluslararası ağlar, transfer edilebilir becerilerin kazanılmasına yönelik eğitim ve kalite güvencesi*” (Toprak, Armağan, 2005 s. 14) gibi ilkeler belirlenmiştir.

Genelden özele eğitim ve öğretim programları müzik eğitim programı ve müzik öğretim programı olarak farklı anlam ifade etmektedir. “Müzik eğitim programı, müzik eğitimi sürecinin önceden tasarlanan planı ve bu planın uygulamadaki görünümüdür.” (Uçan 2005 s.61) Müzik öğretim programı ise “müzik öğretiminin önceden tasarlanan ayrıntılı planı ve bu planın uygulamadaki görünümüdür.” (Uçan 2005 s.62)

Öğretmen adayları ve öğretim elemanlarının Türk eğitim sistemindeki Bologna sürecine ilişkin görüşlerinin incelenmesi: Hacettepe Üniversitesi örneği başlığıyla yapılmış olan araştırmada bu konuyla ilgili şu bilgiler yer almaktadır:

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre öğretim elemanları; Avrupa ülkeleri arasında lisans/yüksek lisans/doktora programlarında ortak bir kredi transfer sistemi düzenlenmesinin ve öğrencilere diploma eki olanağı verilmesinin; üniversiteler arasındaki uyum ve işbirliğini artıracaklarını, öğretimin niteliğini geliştireceğini ve mezunların istihdamını kolaylaştıracağını düşünmektedirler. Kurul ve Gümüş’e (2011) göre Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS), öğrenci merkezli, öğrencinin iş yüküne dayalı bir kredi sistemidir. Öğrencinin bir dersi başarıyla tamamlayabilmesi için yapması gereken çalışmaların tümünü ifade eder. Öğrenci hareketliliğini ve öğrencilerin yurt dışında gördükleri eğitimlerinin kendi ülkelerinde akademik olarak tanınmasını kolaylaştırmak için geliştirilen AKTS, yükseköğretim kurumlarına, program müfredatlarının hazırlanmasında yardımcı olurken, programların ulusal ve uluslararası ölçekte daha rahat biçimde karşılaştırılabilmesine olanak sağlar. (Altınkaynak, Uysal vd. Ocak 2015 s. 16)

Uçan, öğretim programının dirik bir yapıya sahip olduğunu ve sürekli geliştirilmeye gereksinimi olduğunu anlatmaktadır.

“Ne denli yeterlik ve özenle hazırlanmış olursa olsun, ilk hazırlanan biçimiyle bir müzik öğretim programının istenilen niteliklerde bir program olması beklenemez. Üstelik hazırlanan programın istenilen niteliklerde bir program olması çok güçlü bir olasılık bile olsa bu niteliklerin gerçekte de böyle olup olmadığının, uygulamada da böyle gerçekleşip gerçekleşmediğinin nesnel bir şekilde kanıtlanması gerekir.” (Uçan 2005 s.62)

Program Geliştirme Çalışmaları ile ilgili olarak yapılan bir araştırmada, program geliştirme süreçleri ile ilgili şu bilgiler verilmektedir:

Ülkemizde kapsamlı program geliştirme çalışmaları literatürde belirtilen anlamıyla tam olarak gerçekleştirilememiştir. Bu zamana kadar yapılan uygulamalar, tarihsel süreçte de belirtildiği gibi ders

ekleme çıkarma, yeni kitaplar yazma ve çeviri yoluyla yurt dışında geliştirilen programların ülkemize uyarlanması şeklinde olmuştur. Bununla birlikte yakın geçmişimizde ise bu yanlış anlamalardan kurtulup yeni ve kapsamlı programlar oluşturma yoluna gidilmiştir. Bu düşünceyle programlar artık bir konu listesi olarak değil, öğretmene dersini plânlamasında yardımcı olacak ve ona yol gösterecek bir rehber olarak düşünölmeye başlanmıştır. (Ünal, Coştu, Karataş, 2004, s. 199)

Program geliştirme alanının ölkemizdeki en önemli temsilcisi olan Varış, program geliştirmeyi, “gerek okul içinde gerek okul dışında, Milli Eğitimin ve okulun amaçlarını etkinlikle gerçekleştirmek üzere düzenlenen içerik ve etkinliklerin uygun yöntem ve tekniklerle geliştirilmesine yönelik koordine çalışmaların tümü” (Varış, 1996, s. 17) olarak tanımlamaktadır.

Sönmez’e göre program geliştirme, “sadece doküman hazırlamak değildir. Hazırlanmış bir programın araştırmacı bir yaklaşımla uygulamada geliştirilmesidir.” (Sönmez, 1986, s. 20)

Ertürk, program değerlendirme yaklaşımlarını altı grupta toplamaktadır. Bunlar: “1. Yetişek tasarısına bakarak, 2. ortama (gizil ve muhtemel uyarıcılar düzenine) bakarak, 3. başarıya bakarak, 4. erişiyeye bakarak, 5. öğrenmeye bakarak ve 6. ürüne bakarak yapılacak değerlendirmelerdir.” (Ertürk, 1994 s. 115)

Genelden özele doğru program geliştirme kavramı, müzik alanında ele alındığında ise “Müzik eğitiminde program geliştirme, esas olarak, programı hazırlama – deneme (uygulama) – değerlendirme – düzeltme evrelerinden oluşan aşamalı, çok yönlü, kapsamlı ve sürekli bir araştırma sürecidir.” (Uçan 2005 s.66)

Program geliştirme evrelerinin en önemlisi olan Program değerlendirme, Uçan tarafından şu şekilde ele alınmaktadır:

Programın denenmesiyle (uygulanmasıyla) öğrenci davranışlarında hedefler doğrultusunda oluşturulan değişimleri yansıtan ölçümleri hedeflerde kapsanan ölçütlerle karşılaştırarak, programın yapısı, sağlamlığı ve etkililiği hakkında yargıya varma evresidir. Bu evre, deneme evresinde elde edilen tanıma – yerleştirme, izleme – biçimlendirme ve erişilen öğrenme düzeyini belirleme – değer biçmeye yönelik sınıama – ölçme sonuçlarının çözümlenmesini, çözümlenme sonuçlarının ilgili ölçütlerle karşılaştırılmasını, karşılaştırma sonuçlarından yola çıkılarak programın sağlamlık ve etkililik derecesinin saptanmasını, bu saptamalara dayalı olarak programın her bir ögesi ve öğelerinin tümü ile programın bütünü hakkında yargıya varılmasını içine alır. (Uçan 2005 s.69)

Program değerlendirme çalışmalarında, uygulanmakta olan öğretim programında ulaşılmak istenen hedefleri ne ölçüde gerçekleştirdiği ve tasarlanmış olan öğretim programı ile bu programın uygulamadaki görünümünden yola çıkılarak ortaya çıkan temel eksiklik ve

aksaklıklarının neler olduğu araştırılır ve belirlenen eksiklikler ve aksaklıklar için çözüm önerileri sunulur. Yapılan çalışmada bu anlayış benimsenmiştir.

Eğitim ve öğretim programları ürüne ve erişime/sonuca bakarak, programın öğelerine bakarak, genel ve özel hedefler bakımından, kapsama/içeriğe bakarak, eğitim, öğretim durumlarının/işleniş bakımından, sınama, ölçme durumları bakımından, değerlendirme işlemleri bakımından ve programı oluşturan öğeler arası ilişkiler bakımından çok yönlü ve kapsamlı olarak değerlendirilebilir.

Eğitim, öğretim programlarını değerlendirilmesi aşamasında yapılacak olan araştırmanın yöntemine ve araştırma problemine bağlı olarak, program değerlendirmede kullanılan dört veri aracından söz edilmektedir. Bunlar: “ 1. Öğrencilerin programın hedeflerine ulaşma derecesine ilişkin veriler, 2. Öğrenci, öğretmen, veli, yönetici, müfettiş vb. gibi kişilerin programa ilişkin görüşleri ile ilgili veriler, 3. Program değerlendirme uzmanlarının programdaki etkinlikleri doğrudan doğruya gözleyerek elde ettikleri veriler, 4. Programla ilgili belgelerin, yazışmaların, yönetmeliklerin incelenmesi ile elde edilen veriler. Bunlar da yazılı kaynakların incelenmesiyle elde edilen niteliksel verilerdir.” (Erden, 1995, s. 63)

3. KOMPOZİSYON VE ORKESTRA ŞEFLİĞİ ANASANAT DALI'NDA BOLOGNA SÜRECİNE GÖRE DÜZENLENEN LİSANSÜSTÜ PROGRAMLARI

Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı'ndaki Kompozisyon Yüksek Lisans, Orkestra Şefliği Yüksek Lisans ve Kompozisyon sanatta yeterlik programlarını ele almadan önce müzik ve sahne sanatları ile ilgili Hacettepe Üniversitesi'nde yer alan ve farklı enstitülerde yürütülen programlarla ilgili bilgiler vermekte yarar vardır.

Müzik ve Sahne Sanatları alanlarında Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı bünyesinde yürütülen *lisansüstü* programlara bakıldığında, Fen Bilimleri Enstitüsü (1982-1995), Sosyal Bilimler Enstitüsü (1995-2012) ve Güzel Sanatlar Enstitüsü (2012-halen) olmak üzere - üç farklı enstitünün ev sahipliğinde, yaklaşık 30 yıllık bir birikimden söz etmek mümkündür. Üniversite bünyesinde 1992'de kurulan ve yaklaşık 20 yıllık bir süre boyunca *araştırma enstitüsü* olarak faaliyet gösteren Güzel Sanatlar Enstitüsü, Haziran 2012'de bağımsız bir *eğitim-öğretim enstitüsü* kimliği kazanmıştır. Bu çerçevede, Müzikoloji Yüksek Lisans Programı dışında kalan tüm lisansüstü programlar, Aralık 2012 itibarıyla Sosyal Bilimler Enstitüsü'nden Güzel Sanatlar Enstitüsü'ne aktarılmıştır. (Başarır, Berki, Temmuz 2015, s. 36)

Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı'nda yürütülen lisansüstü programların ilk yıllarında öğretim kadrosu, Necil Kazım Akses, Nevit Kodallı, Sabahattin Kalender, İlhan

Baran ve Muammer Sun gibi değerli hocalardan oluşmuştur. Daha sonraki yıllarda yürütülen dersler ve ders sorumlularının listesi EK 1'dedir.

Günümüzde Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı'nda lisans eğitiminin devamı niteliğinde, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü'ne bağlı olarak lisansüstü düzeyde bu alanlarda uzmanlaştırma ve geliştirme eğitimi yapılmaktadır.

2015-2016 Akademik yılı itibariyle Kompozisyon programında yüksek lisans ve sanatta yeterlik; Orkestra Şefliği programında ise yüksek lisans düzeyinde öğretime devam edilmektedir. Anasanat dalındaki her üç program da 2013-2014 Öğretim yılından itibaren uygulamaya konulan Bologna süreci ilkelerine göre düzenlenmiştir.

3.1. Kompozisyon Yüksek Lisans Programı

6 Kasım 1981 tarihli Resmi Gazetede Yayımlanarak Yürürlüğe giren 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu, 1982'de çıkarılan 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve 1983'te onun yerini alan 30 Mart 1983 tarihli Resmi Gazetede Yayımlanarak Yürürlüğe giren 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Kanununun 9/g maddesi gereğince; o zamanki adı ve yapısı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı olan Ankara Devlet Konservatuvarı, bu bakanlık bünyesinden çıkarılıp, tüm yükseköğretim kurumları ile beraber Yükseköğretim Kurumu'na bağlı üniversite kapsamına (Hacettepe Üniversitesi kapsamına) alınmıştır. Konservatuvarların YÖK kapsamına alınması ile beraber 1982 yılından itibaren sanat ve müzik eğitimi başlığı altındaki kompozisyon eğitimi de akademik bir boyut kazanmıştır. Diğer müzik ve sahne sanatları eğitiminin yanında kompozisyon ve orkestra şefliği alanında da Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı olarak 1990'lı yılların başından itibaren sanatçı akademisyen yetiştirmek amacıyla lisansüstü programlar açılmaya başlamıştır. Kompozisyon Yüksek Lisans Program'ının amacı;

Müzik ve müzik eğitimi kurumlarında görev alacak, ileri düzeyde bilgi ve beceri ile donatılmış, sanat ve bilim etiğini özümsemiş, alanındaki gelişmeleri yakından izleyen ve yorumlayan; bilimsel, teknolojik, görsel ve işitsel alanlarda yürüttüğü çalışmalarla bu gelişmelere katkıda bulunan, öngörülü, saygılı, katılımcı ve estetik beğeni düzeyi yüksek, yeniliklere ve gelişmelere açık besteciler ve eğitimciler yetiştirmektedir.¹

¹ http://akts.hacettepe.edu.tr/program_detay.php?birim_ref=AKDBRM_000000000000000000000000583&birim_kod=2035&prg_oid=PRGRAM_0000000000000000000000000903&prg_kod=20352&programduzey=3&submenuheader=2
(Erişim Tarihi, 16 Kasım 2016)

Kompozisyon Yüksek Lisans Programı'na, devlet konservatuvarları ya da dengi okulların kompozisyon sanat dalları lisans mezunları ve Giriş Sınavı'nda başarılı olanlar kabul edilmektedir.

Kompozisyon Yüksek Lisans Programı giriş sınavı, 60 (altmış) puan üzerinden değerlendirilen yazılı sınav ve 40 (kırk) puan üzerinden değerlendirilen sözlü olmak üzere iki ana başlıktan oluşmaktadır. Ayrıca adaylardan toplamda 45 dakikalık eserler istenmektedir.

Yazılı sınav, Armoni, Füg, Kompozisyon Analiz Yöntemleri ve Doğaçlama gibi her biri 15 (on beş) puan üzerinden değerlendirilen konu başlıklarından oluşmaktadır. Sözlü sınav ise Müzik Tarihi ve Genel Sanat Kültürü, Kompozisyon Teknikleri, Kompozisyon Literatür Bilgisi, Enstrümantasyon ve Orkestrasyon Bilgisi ve adayın, sınav komisyonuna sunduğu eserlerine ilişkin sorular olmak üzere her biri 8 (sekiz) puan üzerinden değerlendirilen konu başlıklarından oluşmaktadır. Adayların genel başarısı ise lisans not ortalamasının % 40'ı ile giriş sınav puanının % 60 'ının toplamıdır.

Kompozisyon Yüksek Lisans Programı, 81 AKTS değerinde zorunlu, 39 AKTS değerinde seçmeli olmak üzere toplam 120 AKTS'lik ders yer almaktadır.

Kompozisyon Yüksek Lisans Programı'ndan, 24 ulusal kredi ve 120 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla; zorunlu statüdeki dersleri ve seçtiği diğer dersleri başaran ve hazırladığı sanat çalışması ile sanat çalışması raporu veya tezi Savunma Sınavı jürisi tarafından başarılı bulunan öğrenciler, Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla Program'dan mezun olabilmektedir. Adayların programdan mezun olabilmeleri için en az 15 dakikalık orkestra eseri ve sanat çalışması raporu yazmaları gerekmektedir.

3.2. Kompozisyon Sanatta Yeterlik Programı

Konservatuvarların YÖK kapsamına alınması ile beraber 1982 yılından itibaren sanat ve müzik eğitimi başlığı altındaki kompozisyon eğitimi de akademik bir boyut kazanmıştır. Dansçılık, Gitar, Opera, Piyano ve Arp, Tiyatro, Üfleli ve Vurmalı Çalgılar ve Yaylı Çalgılar sanatta yeterlik programları ile beraber Kompozisyon alanında da Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı olarak 2005 yılından itibaren sanatçı akademisyen yetiştirmek amacıyla Sanatta Yeterlik programı açılmıştır.

Kompozisyon Sanatta Yeterlik Program'ının amacı;

Müzik ve müzik eğitimi kurumlarında görev alacak, üst düzeyde bilgi ve beceri ile donatılmış, sanat ve bilim etiğini özümsemiş, alanındaki gelişmeleri yakından izleyen, yorumlayan ve bu gelişmelere katkıda bulunan; öngörülü, saygılı, katılımcı ve estetik beğeni düzeyi yüksek, yeniliklere ve gelişmelere açık besteciler ve eğitimciler yetiştirmektedir.²

Kompozisyon Sanatta Yeterlik Programı'na Kompozisyon alanında yüksek lisans diplomasına sahip olanlar ve YDS, ÜDS ya da KPDS'den en az 55 puan almış olanlar ya da geçerliliği Senato tarafından kabul edilen diğer ulusal ya da uluslararası dil sınavlarının birinden bu puana eşdeğer puan almış olanlar kabul edilmektedir.

Kompozisyon Sanatta Yeterlik Programı giriş sınavı, 60 (altmış) puan üzerinden değerlendirilen yazılı sınav ve 40 (kırk) puan üzerinden değerlendirilen sözlü olmak üzere iki ana başlıktan oluşmaktadır. Ayrıca adaylardan toplamda 60 (altmış) dakikalık eserler istenmektedir.

Yazılı sınav, Armoni, Füg, Kompozisyon Analiz Yöntemleri ve Doğaçlama gibi her biri 15 (on beş) puan üzerinden değerlendirilen konu başlıklarından oluşmaktadır. Sözlü sınav ise Müzik Tarihi ve Genel Sanat Kültürü, Kompozisyon Teknikleri, Kompozisyon Literatür Bilgisi, Enstrümantasyon ve Orkestrasyon Bilgisi ve adayın, sınav komisyonuna sunduğu eserlerine ilişkin sorular olmak üzere her biri 8 (sekiz) puan üzerinden değerlendirilen konu başlıklarından oluşmaktadır. Adayların genel başarıları ise Yüksek Lisans not ortalamasının % 40'ı ile giriş sınav puanının % 60 'ının toplamıdır. Giriş Sınavı'ndan en az 60 (altmış) puan alan ve genel başarı notu en az 70 (yetmiş) olan adaylar başarılı olarak kabul edilmektedir. Genel başarı notunun eşitliği halinde Giriş Sınavı puanı dikkate alınmaktadır.

Kompozisyon Sanatta Yeterlik Programı, 180 AKTS değerinde zorunlu, 60 AKTS değerinde seçmeli olmak üzere toplam 240 AKTS'lik ders yer almaktadır.

Kompozisyon Sanatta Yeterlik Programı'ndan, 24 ulusal kredi ve 240 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla; zorunlu statüdeki dersleri ve seçtiği diğer dersleri başaran ve Hazırladığı sanat çalışması ile sanat çalışması raporu veya tezi Savunma Sınavı jürisi tarafından başarılı bulunan öğrenciler, Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla Program'dan mezun

² http://akts.hacettepe.edu.tr/program_detay.php?birim_ref=AKDBRM_000000000000000000000000583&birim_kod=2035&prg_oid=PRGRAM_000000000000000000000000566&prg_kod=20353&programduzey=5&submenuheader=2
(Erişim Tarihi, 16 Kasım 2016)

olabilmektedir. Adayların programdan mezun olabilmeleri için en az 20 dakikalık en az ikili orkestra eseri ve sanat çalışması raporu yazmaları gerekmektedir.

3.3. Orkestra Şefliği Yüksek Lisans Programı

Konservatuvarların YÖK kapsamına alınması ile beraber 1982 yılından itibaren sanat ve müzik eğitimi başlığı altındaki orkestra şefliği eğitimi de akademik bir boyut kazanmıştır. Diğer müzik ve sahne sanatları eğitiminin yanında kompozisyon ve orkestra şefliği alanında da Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı olarak 1990'lı yılların başından itibaren orkestra şefi yetiştirmek amacıyla lisansüstü program açılmıştır.

Orkestra Şefliği Yüksek Lisans Program'ının amacı;

Sanat ve eğitim kurumlarında yer alacak, özgün bir tarz oluşturmaya imkân sağlayan manuel tekniğe sahip, deneyim kazandırılmış, tarihsel ve güncel müzik eserlerinin icrasında ve yorumunda yetkin bir üslup ve özgün bir yorum getirebilme becerisi olan, çeşitli dönemlere ait stil ve formların icrasına ilişkin yol ve yöntemlere hâkim, mesleğin gerektirdiği yüksek entelektüel niteliklere sahip, psikolojik ve pedagojik yüksek liderlik vasıfları ile donanmış, orkestra ve koro şefleri yetiştirmektedir.³

Orkestra Şefliği Yüksek Lisans Programı'na, devlet konservatuvarları ya da eşdeğeri eğitim kurumlarının müzik ya da sahne sanatları alanları lisans mezunları ve Giriş Sınavı'nda başarılı olanlar kabul edilmektedir.

Orkestra Şefliği Yüksek Lisans Programı giriş sınavı, 20 (yirmi) puan üzerinden değerlendirilen sözlü sınav, 40 (kırk) puan üzerinden değerlendirilen yazılı sınav ve 40 (kırk) puan üzerinden değerlendirilen performans sınavı olmak üzere üç ana başlıktan oluşmaktadır. Sözlü sınav, 10 (on) puan üzerinden değerlendirilen Enstrümantasyon ve orkestrasyon bilgisi, beşer (5+5) puan üzerinden değerlendirilen Müzik tarihi ve genel sanat kültürü ile Partiyon bilgisi konu başlıklarından oluşmaktadır. Yazılı sınav, Armoni, İşitme, Kontrpuan ve Türkçe Kompozisyon gibi her biri 10 (on) puan üzerinden değerlendirilen konu başlıklarından oluşmaktadır. Performans sınavı ise 10 (on) puan üzerinden değerlendirilen Partiyon okuma ve çalma, her biri 15 (on beş) puan üzerinden değerlendirilen Piyano performansı ve Yönetme konu başlıklarından oluşmaktadır. Adayların genel başarısı ise lisans not ortalamasının % 40'ı ile giriş sınav puanının % 60 'ının toplamıdır.

³ http://akts.hacettepe.edu.tr/program_detay.php?birim_ref=AKDBRM_000000000000000000000000583&birim_kod=2035&prg_oid=PROGRAM_000000000000000000000000567&prg_kod=20351&programduzey=3&submenuheader=2
(Erişim Tarihi, 16 Kasım 2016)

Orkestra Şefliği Yüksek Lisans Programı, 100 AKTS değerinde zorunlu, 20 AKTS değerinde seçmeli olmak üzere toplam 120 AKTS'lik ders yer almaktadır.

Orkestra Şefliği Yüksek Lisans Programı'ndan, 24 ulusal kredi ve 120 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla; zorunlu statüdeki dersleri ve seçtiği diğer dersleri başaran ve hazırladığı sanat çalışması (izleyicilere açık konserde bir orkestra eseri ve orkestra eşlikli eserlerden bir bölümü yönetme) ile sanat çalışması raporu veya tezi Savunma Sınavı jürisi tarafından başarılı bulunan öğrenciler, Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla Program'dan mezun olabilmektedir. Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı Lisansüstü Programlarında 2016-2017 Güz Döneminde Açılan Dersler ve Ders Sorumlularının Listesi EK 2'de, aynı dönemde okumakta olan öğrenci listesi ise EK 3'de yer almaktadır.

4. KOMPOZİSYON VE ORKESTRA ŞEFLİĞİ ANASANAT DALI LİSANSÜSTÜ PROGRAM YETERLİLİKLERİ

Hacettepe Üniversitesi Güzel sanatlar Enstitüsü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı'nda Kompozisyon Yüksek Lisans ve Orkestra Şefliği Yüksek Lisans olmak üzere iki yüksek lisans programı ve Kompozisyon Sanatta Yeterlik Programı olmak üzere üç program yürütülmektedir. Yüksek Lisans düzeyinde yürütülen programlar 1990'lı yılların başından itibaren, Sanatta Yeterlik düzeyindeki program ise 2005 tarihinden günümüze yürütülmektedir. Bologna sistemine göre düzenlenen lisansüstü öğretim programları 2013-2014 Akademik yıldan itibaren uygulanmaya başlamıştır. Yapılan bu düzenlemeye göre programda yer alan zorunlu derslerin AKTS kredileri oranı %75; seçmeli derslerin AKTS kredileri oranı ise %25 olacak şekilde ayarlanmaya çalışılmıştır. Programlara ait zorunlu derslere ve seçmeli derslere ilişkin AKTS tablosu aşağıda yer almaktadır.

Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Lisansüstü Programları Ders ve Kredi Bilgileri

Program Adı	Zorunlu Dersler AKTS	Seçmeli Dersler AKTS	Mezuniyet Kredisi AKTS
Kompozisyon Yüksek Lisans	81	39	120
Kompozisyon Sanatta yeterlik	180	60	240
Orkestra Şefliği Yüksek Lisans	100	20	120

4.1. Kompozisyon Yüksek Lisans Program Yeterlilikleri

2013-2014 Eğitim-Öğretim yılından itibaren Bologna Sürecine göre düzenlenen Kompozisyon Sanat Dalı Yüksek Lisans Ders Kataloğu/AKTS Bilgi Paketi ile beraber hazırlanan program yeterlilikleri aşağıdadır:

Program Yeterlilikleri

1. Bestecilikte ve ilgili alanlarda güncel bilgileri içeren ileri düzeyde kuramsal ve uygulamalı bilgi ve becerilere sahip olurlar.
2. Üretime yön verebilecek sanat ve estetik bilgisine sahiptir.
3. Bestecilik alanında disiplinler arası etkileşim, araştırma yöntemleri, müzik eleştirisi, sanat ve bilim etiği konularında deneyim ve bilgi sahibi olurlar.
4. Yaratıcılığın ve ileri düzeyde beceriler gerektiren sanat eserlerini tek başlarına üretirler.
5. Kişisel sanat ve tasarım sürecini ve yöntemini oluştururlar.
6. Sanat ve besteleme konusundaki tartışmalara katılarak görüşlerini etkin biçimde aktarırlar.
7. Bir sanat eylemini ve uygulamayı başlatabilmek üzere diğer kişileri ikna ederler.
8. Öğrenmeyi yönlendirirler.
9. Alanına ilişkin edinimleri topluma aktarırlar.
10. Ulusal ve uluslararası proje ekibi içinde etkin rol alabilecek düzeyde iletişim donanımına sahiptirler.
11. Anadilinin yanı sıra en az bir yabancı dil kullanarak ulusal ve uluslararası alan yazını takip ederler.
12. Besteleme alanının gerektirdiği bilgisayar yazılımlarını, bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanırlar.
13. Kültürel ve sanatsal değerlerin korunması ve tanıtılması konusunda toplumu bilinçlendirme sürecinde yer alırlar.⁴

4.1.1. Kompozisyon Yüksek Lisans Programı Zorunlu Derslerin Öğrenme Çıktıları

Hacettepe Üniversitesi AB ofisinin hazırladığı Avrupa Kredi Transfer Sistemi Öğrenci Çıktıları Hazırlama ve Öğrenci İş Yükü Hesaplama Kılavuzu'na göre;

Öğrenme çıktıları, öğrencilerin öğrenim sürecinde neler bileceği, ne anlayacağı, neler yapabileceğini ifade eden bilgi ve beceriler seti; ders, konu, ünite gibi öğrenme sürecinin sonunda öğrencilerin bilmesi, yapması, uygulaması gereken bilgi, beceri ya da tutumlar ya da bir dersi ya da modülü tamamlayan öğrencilerden beklenenler (bilgi, beceri, tutum, değer vb.) olarak tanımlanabilir.⁵

Bologna ders bilgi paketleri, belirlenen ilkelere göre hazırlandığında öğretim anlayışı artık öğretmen merkezli olmaktan çıkmış, “öğretim elemanı ne öğretecek?” sorusunun cevabından ziyade “süreci tamamlayan öğrenciler sonuçta neler yapabiliyor olacaklar? Bilgi, beceri, tutum ve değer olarak ne gibi değişim ve gelişim gösterebileceklerdir? Bu sorulara cevap aranacaktır. Bu nedenle dersi veren öğretim elemanlarının belirlediği derslerin amaçları ile öğrenme çıktıları aynı anlama gelmemektedir.

Kompozisyon Yüksek Lisans Programı Zorunlu derslerin, program yeterliliklerini hazırlamada, oluşturulup geliştirmedeki ağırlıklarının daha yakından görülebilmesi ve daha

⁴ http://akts.hacettepe.edu.tr/yeterlilikler.php?prg_ref=PRGRAM_0000000000000000000000000903&birim_kod=2035&submenuheader=2&prg_kod=20352 (Erişim Tarihi, 16 Kasım 2016)

⁵ http://www.hubologna.hacettepe.edu.tr/ects_yonergesi_220410.pdf (Erişim Tarihi, 17 Kasım 2016)

iyi değerlendirilebilmesi için programdaki zorunlu derslerin öğrenme çıktılarının ele alınması gerekmektedir. Söz konusu olan bu başlığa ait bilgiler, daha ayrıntılı bir şekilde Hacettepe Üniversitesi Ders Kataloğu/AKTS Bilgi Paketi başlığı ile aşağıdaki internet adresinde yer almaktadır.

Dersin Kodu ve Adı	T P K	AKTS
KOM 601 Kompozisyon I	3 0 3	8
KOM 602 Kompozisyon II	3 0 3	8

Dersin Öğrenme Çıktıları:

1. Çeşitli çalgılar hakkında bestecilik bağlamında bilgiye sahiptirler.
2. Solo çalgı ve topluluk için müzik yazmadaki bilgi ve becerilerini geliştirir ve derinleştirirler.
3. Bir kompozisyonu tek başına üretebilirler.
4. Solo çalgı ve topluluk için yazmış olduğu özgün müziğini topluma sunarlar.
5. Kompozisyon çalışmalarının aşamalarını planlayıp yönetirler.

Dersin Kodu ve Adı	T P K	AKTS
KOM 607 Solfej Öğretim Teknikleri I	2 2 3	7

Dersin Öğrenme Çıktıları:

1. Solfej eğitimindeki farklı yaklaşımları kavrar.
2. Solfej öğretir.
3. Solfej parçası yazar.
4. Deşifre parçası yazar.
5. Dikte parçası yazar.

Dersin Kodu ve Adı	T P K	AKTS
KOM 608 Solfej Öğretim Teknikleri I I	2 2 3	7

Dersin Öğrenme Çıktıları:

1. Solfej alanında eğitim metodu yazar.
2. Solfej alanında kitap yazar.
3. Deşifre alanında eğitim metodu yazar.
4. Dikte alanında eğitim metodu yazar.
5. Teori alanında eğitim metodu yazar.

Dersin Kodu ve Adı	T P K	AKTS
KOM 600-1 Özel Konular	4 0 0	30
KOM 600-2 Özel Konular	4 0 0	30

Dersin Öğrenme Çıktıları:

1. Tez konusu ile ilgili literatür taraması yapabilmek.
2. Literatüre dayalı olarak bilgileri düzenleyebilmek, veri toplama aracını geliştirebilmek.
3. Araştırma verilerini toplayabilmek.
4. Verileri analiz edebilmek.
5. Araştırma bulgularını tablolaştırıp yorumlayabilmek.
6. Araştırma bulgularından sonuç çıkarabilmek ve önerilerde bulunabilmek.
7. Araştırmayı raporlaştırabilmek ve araştırmayı savunabilmek.
8. Özgün eser veya metod yazabilmek.

Dersin Kodu ve Adı	T P K	AKTS
KOM 614 Seminer	2 2 3	5

Dersin Öğrenme Çıktıları:

1. Seminer, Sempozyum, panel, konferans, açık oturum, tartışma, sunum, münazara gibi Bilimsel etkinliklerin farkına varırlar.
2. Seminer, Sempozyum, panel, konferans, açık oturum, tartışma, sunum, münazara gibi Bilimsel etkinlikleri birbirinden ayırabilirler.
3. Bir araştırma raporunun aşamalarını kavrarlar.
4. Bilimsel yayınlarda kaynak gösterme ilkelerini kavrarlar.
5. Bilimsel ve sanatsal çalışma ve üretme basamaklarının tümünde sanat ve bilim etiğini gözetirler.

6. Etkili sunum ilkelerini kavrarlar.
7. Konu alanları ile (müzik ile) ilişkilendirilmiş bir konu üzerinde araştırma yaparak, araştırma sonuçlarını rapora dönüştürebilirler.
8. Müzik ile ilgili hazırladıkları araştırma raporlarını etkili sunum yöntemlerini kullanarak anasanat dalında paylaşabilme yetkinliğine ulaşırlar.⁶

4.1.2. Kompozisyon Yüksek Lisans Program Yeterliliklerinin Program Dersleriyle İlişkilendirilmesi

Kompozisyon Yüksek Lisans programından mezun olabilecek öğrencilerin, müzikle ve konu alanıyla ilgili olarak hangi hedeflere ulaşmaları ve neler yapabiliyor olmaları yönünde program geliştirme çalışmaları çerçevesinde yeterlilikler saptanmıştır. Saptanan bu yeterlilikler, bilgi düzeyinden tanıma ve kavramaya, bilgiyi kullanma ve uygulama düzeyinden analiz, düzenleme yapma ve giderek yetkinleşme süreci olarak belirlenmesi hedeflenmiştir.

Öğrencilerin, belirlenmiş olan bu yeterliliklere ulaşabilmeleri için hangi dersleri ne kadar süre ile almaları gerektiği tasarlanmış ve aşağıdaki şekilde tablo olarak program yeterlilikleri ile dersler ilişkilendirilmiştir:

Kompozisyon Yüksek Lisans Program Yeterlilikleri ile Program Derslerinin İlişkilendirilmesi

Kompozisyon Yüksek Lisans Program Yeterlilikleri	Ders Adı
1. Bestecilikte ve ilgili alanlarda güncel bilgileri içeren ileri düzeyde kuramsal ve uygulamalı bilgi ve becerilere sahip olurlar	KOM 601 Kompozisyon I
	KOM 602 Kompozisyon II
	KOM 607 Solfej Öğretim Teknikleri I
	KOM 608 Solfej Öğretim Teknikleri II
	KOM 600 Özel Konular
2. Üretime yön verebilecek sanat ve estetik bilgisine sahiptir.	KOM 601 Kompozisyon I
	KOM 602 Kompozisyon II
	KOM 607 Solfej Öğretim Teknikleri I
	KOM 608 Solfej Öğretim Teknikleri II
	KOM 600 Özel Konular
3. Bestecilik alanında disiplinler arası etkileşim, araştırma yöntemleri, müzik eleştirisi, sanat ve bilim etiği konularında deneyim ve bilgi sahibi olurlar.	KOM 601 Kompozisyon I
	KOM 602 Kompozisyon II
	KOM 607 Solfej Öğretim Teknikleri I
	KOM 608 Solfej Öğretim Teknikleri II
	KOM 600 Özel Konular
4. Yaratıcılığın ve ileri düzeyde beceriler gerektiren sanat eserlerini tek başlarına üretirler.	KOM 614 Seminer
	KOM 601 Kompozisyon I
	KOM 602 Kompozisyon II
	KOM 607 Solfej Öğretim Teknikleri I

⁶ http://akts.hacettepe.edu.tr/program_detay.php?birim_ref=AKDBRM_000000000000000000000000583&birim_kod=2035&prg_oid=PRGRAM_0000000000000000000000000903&prg_kod=20352&programduzey=3&submenuheader=2
(Erişim Tarihi, 16 Kasım 2016)

	KOM 608 Solfej Öğretim Teknikleri II
	KOM 600 Özel Konular
5. Kişisel sanat ve tasarım sürecini ve yöntemini oluştururlar.	KOM 601 Kompozisyon I
	KOM 602 Kompozisyon II
	KOM 607 Solfej Öğretim Teknikleri I
	KOM 608 Solfej Öğretim Teknikleri II
	KOM 600 Özel Konular
6. Sanat ve besteleme konusundaki tartışmalara katılarak görüşlerini etkin biçimde aktarırlar.	KOM 601 Kompozisyon I
	KOM 602 Kompozisyon II
	KOM 607 Solfej Öğretim Teknikleri I
	KOM 608 Solfej Öğretim Teknikleri II
	KOM 600 Özel Konular
	KOM 614 Seminer
7. Bir sanat eylemini ve uygulamayı başlatabilmek üzere diğer kişileri ikna ederler.	KOM 601 Kompozisyon I
	KOM 602 Kompozisyon II
	KOM 607 Solfej Öğretim Teknikleri I
	KOM 608 Solfej Öğretim Teknikleri II
	KOM 600 Özel Konular
8. Öğrenmeyi yönlendirirler	KOM 601 Kompozisyon I
	KOM 602 Kompozisyon II
	KOM 607 Solfej Öğretim Teknikleri I
	KOM 608 Solfej Öğretim Teknikleri II
	KOM 600 Özel Konular
9. Alanına ilişkin edinimleri topluma aktarırlar.	KOM 601 Kompozisyon I
	KOM 602 Kompozisyon II
	KOM 607 Solfej Öğretim Teknikleri I
	KOM 608 Solfej Öğretim Teknikleri II
	KOM 600 Özel Konular
	KOM 614 Seminer
10. Ulusal ve uluslararası proje ekibi içinde etkin rol alabilecek düzeyde iletişim donanımına sahiptirler.	KOM 601 Kompozisyon I
	KOM 602 Kompozisyon II
	KOM 607 Solfej Öğretim Teknikleri I
	KOM 608 Solfej Öğretim Teknikleri II
	KOM 600 Özel Konular
11. Anadilinin yanı sıra en az bir yabancı dil kullanarak ulusal ve uluslararası alan yazını akıp ederler	KOM 601 Kompozisyon I
	KOM 602 Kompozisyon II
	KOM 607 Solfej Öğretim Teknikleri I
	KOM 608 Solfej Öğretim Teknikleri II
	KOM 600 Özel Konular
12. Besteleme alanının gerektirdiği bilgisayar yazılımlarını, bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanırlar.	KOM 601 Kompozisyon I
	KOM 602 Kompozisyon II
	KOM 607 Solfej Öğretim Teknikleri I
	KOM 608 Solfej Öğretim Teknikleri II
	KOM 600 Özel Konular
13. Kültürel ve sanatsal değerlerin korunması ve tanıtılması konusunda toplumu	KOM 601 Kompozisyon I

bilinçlendirme sürecinde yer alırlar.	KOM 602 Kompozisyon II
	KOM 607 Solfej Öğretim Teknikleri I
	KOM 608 Solfej Öğretim Teknikleri II
	KOM 600 Özel Konular

Kompozisyon yüksek lisans program yeterliliklerinin, program dersleri ile ilişkilendirilmesinden sonra bu derslerin program yeterliliklerine katkı düzeyleri incelenmiştir. Derslerin program yeterliliklerine katkı düzeyleri; 1 en düşük, 2 düşük, 3 orta, 4 yüksek ve 5 çok yüksek olarak derecelendirilmiştir. Bu çalışmada daha anlamlı olabilecek 4'üncü ve 5'inci düzeyler olan yüksek ve çok yüksek katkı düzeylerine göre program dersleri tablolaştırılmıştır.

Kompozisyon Yüksek Lisans Program Derslerinin Program Yeterliliklerine Katkı Düzeyi

Dersin Kodu ve Adı	Yeterlilik maddesi	Katkı Düzeyi 4	Katkı Düzeyi 5
KOM 601 Kompozisyon I	8-9-11-12	X	-
	1-2-3-4-5-6-7-10-13	-	X
KOM 602 Kompozisyon II	8-9-11-12	X	-
	1-2-3-4-5-6-7-10	-	X
KOM 607 Solfej Öğretim Teknikleri I	4-11	X	-
	1-2-3-5-6-7-8-9-10-12-13	-	X
KOM 608 Solfej Öğretim Teknikleri II	4-11	X	-
	1-2-3-5-6-7-8-9-10-12-13	-	X
KOM 600-1 Özel Konular KOM 600-2 Özel Konular	1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13	-	X
KOM 614 Seminer	6-9	X	-
	3	-	X

Yapılan değerlendirmede Kompozisyon yüksek lisans programında yer alan KOM 601 Kompozisyon I, KOM 602 Kompozisyon II, KOM 607 Solfej Öğretim Teknikleri I, KOM 608 Solfej Öğretim Teknikleri II ve KOM 600 Özel Konular gibi dersler, program yeterliliklerine en çok katkı veren dersler olarak görülmektedir. KOM 614 Seminer dersi ise 13 maddelik program yeterliliklerinden sadece 3 madde ile katkı sağlamaktadır.

4.2. Kompozisyon Sanatta Yeterlik Program Yeterlilikleri

Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı lisansüstü programlarının Bologna sürecine uygun olarak yapılandırma çalışmaları kapsamında “Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı öğretim elemanları, Bologna çalışma ekibi ve paydaş görüşleri değerlendirilmiş ve kompozitör/besteci yetiştirmeyi hedefleyen bir Kompozisyon Lisans Programı oluşturulması hedeflenmiştir. Bu anlayışla daha önceden oluşturulan dersler havuzu gözden geçirilerek belirlenen dersler için Bologna sürecine uygun ders bilgi paketleri oluşturulması çalışmaları başlatılmıştır.” (Çakar, Kuterdem, Temmuz 2016, s. 60)

4.2.1. Kompozisyon Sanat Dalı Sanatta Yeterlik Programı Zorunlu Derslerin Öğrenme Çıktıları

Kompozisyon Sanat Dalı Sanatta Yeterlik Programı Zorunlu derslerin, sanat dalı program yeterliliklerini hazırlamada, oluşturulup geliştirmedeki ağırlıklarının daha yakından görülebilmesi ve daha iyi değerlendirilebilmesi için programdaki zorunlu derslerin öğrenme çıktılarının ele alınması gerekmektedir. Söz konusu olan bu başlığa ait bilgiler, daha ayrıntılı bir şekilde Hacettepe Üniversitesi Ders Kataloğu/AKTS Bilgi Paketi başlığı ile aşağıdaki internet adresinde yer almaktadır.

Dersin Kodu ve Adı	T P K	AKTS
KOM 700-1 Özel Konular	5 0 0	30
KOM 700-2 Özel Konular	5 0 0	30
KOM 700-3 Özel Konular	5 0 0	30
KOM 700-4 Özel Konular	5 0 0	30

Dersin Öğrenme Çıktıları:

1. Tez konusu ile ilgili literatür taraması yapabilmek.
2. Literatüre dayalı olarak bilgileri düzenleyebilmek, veri toplama aracını geliştirebilmek.
3. Araştırma verilerini toplayabilmek.
4. Verileri analiz edebilmek.
5. Araştırma bulgularını tablolaştırıp yorumlayabilmek.
6. Araştırma bulgularından sonuç çıkarabilmek ve önerilerde bulunabilmek.
7. Araştırmayı raporlaştırabilmek ve araştırmayı savunabilmek.
8. Özgün eser veya metod yazabilmek.

Dersin Kodu ve Adı	T P K	AKTS
KOM 701 Kompozisyon I	4 0 4	15
KOM 702 Kompozisyon II	4 0 4	15

Dersin Öğrenme Çıktıları:

1. Çeşitli çalgılar ve ses müziği hakkında deneysel ve yaratıcı süreçler yoluyla yenilikçi çalışmalar yaparlar.
2. Çeşitli çalgılar ve koro müziği hakkında deneysel ve yaratıcı süreçler yoluyla yenilikçi çalışmalar yaparlar.
3. Sanat ve bilim değerlendirme kurullarınca kabul görececek nitelikte özgün yapıtlar üretirler.
4. Sanatın ve kültürün gelişimine katkıda bulunacak müzikler bestelerler.
5. Önceden edinilmiş bilgi ve beceriler doğrultusunda, alanındaki bilgi, yöntem ve teknikleri özgün düşünce ve araştırma ile geliştirerek sanata katkı sağlarlar.
6. Sanatın topluma yönlendirici katkısı konusunda farkındalığı artırıcı etkinliklere katkıda bulunurlar.

Dersin Kodu ve Adı	T P K	AKTS
KOM 721 Metod Analizi I	2 2 3	15

Dersin Öğrenme Çıktıları:

1. Armoni alanında yazılmış eğitim metodlarını ileri düzeyde analiz yapar.
2. Kontrapuan alanında yazılmış eğitim metodlarını ileri düzeyde analiz yapar.
3. Form bilgisi alanında yazılmış eğitim metodlarını ileri düzeyde analiz yapar.
4. Armoni alanında eğitim metodu yazar.
5. Kontrapuan alanında eğitim metodu yazar.
6. Form bilgisi alanında eğitim metodu yazar.

Dersin Kodu ve Adı	T P K	AKTS
KOM 722 Metod Analizi II	2 2 3	15

Dersin Öğrenme Çıktıları:

1. Solfej alanında yazılmış eğitim metodlarını ileri düzeyde analiz yapar.
2. Dikte alanında yazılmış eğitim metodlarını ileri düzeyde analiz yapar.
3. Deşifre alanında yazılmış eğitim metodlarını ileri düzeyde analiz yapar.
4. Müzik teorisi alanında yazılmış eğitim metodlarını ileri düzeyde analiz yapar.

	KOM 702 Kompozisyon II
	KOM 721 Metod Analizi I
	KOM 722 Metod Analizi II
	KOM 700 Özel Konular
	KOM 700 Özel Konular
8. Alanıyla ilgili çözüm üretici yeni fikir ve yöntemler geliştirirler.	KOM 701 Kompozisyon I
	KOM 702 Kompozisyon II
	KOM 721 Metod Analizi I
	KOM 722 Metod Analizi II
	KOM 700 Özel Konular
9. Özgün yapıtları yoluyla toplumla iletişim kuracak donanıma sahiptirler.	KOM 701 Kompozisyon I
	KOM 702 Kompozisyon II
	KOM 721 Metod Analizi I
	KOM 722 Metod Analizi II
	KOM 700 Özel Konular
10. Görüşlerini, alanının uzmanlarına etkin bir şekilde aktararak akademik tartışmaları başlatıp yönetirler.	KOM 701 Kompozisyon I
	KOM 702 Kompozisyon II
	KOM 721 Metod Analizi I
	KOM 722 Metod Analizi II
	KOM 700 Özel Konular
11. En az bir yabancı dilde sözlü ve yazılı iletişim kurarlar.	KOM 701 Kompozisyon I
	KOM 702 Kompozisyon II
	KOM 721 Metod Analizi I
	KOM 722 Metod Analizi II
	KOM 700 Özel Konular
12. Kültürel değerlerin korunması ve tanıtılması konusunda toplumu bilinçlendirme sürecine katkıda bulunurlar.	KOM 701 Kompozisyon I
	KOM 702 Kompozisyon II
	KOM 721 Metod Analizi I
	KOM 722 Metod Analizi II
	KOM 700 Özel Konular
13. Sanatın topluma yönlendirici katkısı konusunda farkındalığı artırıcı etkinliklere katkıda bulunurlar.	KOM 721 Metod Analizi I
	KOM 722 Metod Analizi II
	KOM 700 Özel Konular

Kompozisyon Sanat Dalı Sanatta Yeterlik program yeterliliklerinin, program dersleri ile ilişkilendirilmesinden sonra bu derslerin program yeterliliklerine katkı düzeyleri incelenmiştir. Derslerin program yeterliliklerine katkı düzeyleri; 1 en düşük, 2 düşük, 3, orta, 4 yüksek ve 5 çok yüksek olarak derecelendirilmiştir. Bu çalışmada 4'üncü ve 5'inci düzeyler olan yüksek ve çok yüksek katkı düzeylerine göre program dersleri tablolaştırılmıştır.

Kompozisyon Sanatta Yeterlik Program Derslerinin Program Yeterliliklerine Katkı Düzeyi

Ders Adı	Yeterlilik maddesi	Katkı Düzeyi 4	Katkı Düzeyi 5
KOM 700-1 Özel Konular	1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13	-	X
KOM 700-2 Özel Konular			
KOM 700-3 Özel Konular			
KOM 700-4 Özel Konular			
KOM 701 Kompozisyon I	8-9-11-12	X	-
	1-2-3-4-5-6-7-10	-	X
KOM 702 Kompozisyon II	8-9-11-12	X	-
	1-2-3-4-5-6-7-10	-	X
KOM 721 Metod Analizi I	1-11	X	-
	2-3-4-5-6-7-8-9-12-13	-	X
KOM 722 Metod Analizi II	1-11	X	-
	2-3-4-5-6-7-8-9-12-13	-	X

KOM 790 Yeterlik Sınavına Hazırlık	-	-	-
------------------------------------	---	---	---

Yapılan değerlendirmede Kompozisyon Sanat Dalı Sanatta Yeterlik programında yer alan KOM 700 Özel Konular, KOM 701 Kompozisyon I, KOM 702 Kompozisyon II, KOM 721 Metod Analizi I ve KOM 722 Metod Analizi II gibi dersler, program yeterliliklerine en çok katkı veren dersler olarak görülmektedir. KOM 790 Yeterlik Sınavına Hazırlık dersi için ise Kompozisyon Sanatta Yeterlik Program Yeterliliklerine Katkı Düzeyi belirlenmemiştir. KOM 790 Yeterlik Sınavına Hazırlık dersi, Kompozisyon Sanatta Yeterlik Program Yeterlilikleri 6'ncı madde "*Alanıyla ilgili özgün yapıtlarını toplumla paylaşabilme ve sonuçlarını değerlendirebilme becerisine sahiptirler.*" 7'inci madde "*Grup projelerini planlayıp yönetirler.*" ve 10'uncu madde "*Görüşlerini, alanının uzmanlarına etkin bir şekilde aktararak akademik tartışmaları başlatıp yönetirler.*" gibi program yeterlilik maddelerine katkı verebilir.

4.3. Orkestra Şefliği Yüksek Lisans Program Yeterlilikleri

2013-2014 Eğitim-Öğretim yılından itibaren Bologna Sürecine göre düzenlenen Orkestra Şefliği Yüksek Lisans Programı Ders Kataloğu/AKTS Bilgi Paketi ile beraber hazırlanan program yeterlilikleri aşağıdadır:

Program Yeterlilikleri

1. Lisans yeterliliklerine dayalı olarak, orkestra ve koro şefliğinde sahip olunan müzikalite ve repertuar donanımlarını geliştirirler.
2. Senfoni, opera, bale, koro ve benzeri yapıtların gerektirdiği müzikal ve teknik bilgi, duyuş yetilerini geliştirirler.
3. Müzikal analiz, form ve stiller üzerinde hâkimiyetlerini geliştirirler, çok boyutlu müzik algısı ile çözümlene becerisi kazanırlar.
4. Batı müziğinin geçmiş ve güncel yorum örnekleri üzerindeki hâkimiyetlerini derinleştirirler.
5. Teknik ve sanatsal olarak üst düzey yapıtları yönetirler.
6. Çeşitli boyutlardaki müzik toplulukları ile çalışarak, kişisel sanat ve tasarım sürecini ve yöntemini oluşturmak üzere proje üretir, proje süreç ve aşamalarını planlarlar.
7. Çağdaş lider profiline uygun, psikolojik ve pedagojik yöntemleri şeflik mesleğinde uygulayabilme becerisine sahip olurlar.
8. Sanatların organik bütünlüğünü disiplinler arası etkileşim anlayışıyla müzik sanatı özelinde uygularlar.
9. Uluslararası mesleki literatürün temel kaynaklarına hâkimdir.
10. Mesleğin gerektirdiği sanatsal ve bilimsel donanım kaynaklarını araştırma ve işleme becerisi kazanırlar.
11. Güncel iletişim ve bilgi kaynakları ile temel teknolojik donanımların etkin kullanım becerisine sahip olurlar.
12. Sanat ve bilim etiğine hâkimiyet ve uygulama konularında örnek teşkil edecek vasıflarla donanırlar.⁹

⁹ http://akts.hacettepe.edu.tr/yeterlilikler.php?prg_ref=PRGRAM_00000000000000000000000567&birim_kod=2035&submenuheader=2&prg_kod=20351 (Erişim Tarihi, 16 Kasım 2016)

4.3.1. Orkestra Şefliği Yüksek Lisans Programı Zorunlu Derslerin Öğrenme Çıktıları

Orkestra Şefliği Yüksek Lisans Programı Zorunlu derslerin, sanat dalı program yeterliliklerini hazırlamada, oluşturulup geliştirmedeki ağırlıklarının daha yakından görülebilmesi ve daha iyi değerlendirilebilmesi için programdaki zorunlu derslerin öğrenme çıktılarının ele alınması gerekmektedir. Söz konusu olan bu başlığa ait bilgiler, daha ayrıntılı bir şekilde Hacettepe Üniversitesi Ders Kataloğu/AKTS Bilgi Paketi başlığı ile aşağıdaki internet adresinde yer almaktadır.

Dersin Kodu ve Adı	T P K	AKTS
ORK 611 Temel Şeflik Teknikleri I	4 0 4	10
ORK 612 Temel Şeflik Teknikleri II	4 0 4	10

Dersin Öğrenme Çıktıları:

1. Orkestra ve koro şefliğinde sahip olunan müzikalite ve repertuar donanımlarını geliştirirler.
2. Senfoni, opera, bale, koro ve benzeri yapıların gerektirdiği müzikal ve teknik bilgi, duyuş yetilerini geliştirirler.
3. Teknik ve sanatsal olarak üst düzey yapıtları yönetirler.
4. Çeşitli boyutlardaki müzik toplulukları ile çalışarak proje üretir, proje süreç ve aşamalarını planlarlar.
5. Şeflik mesleğinde psikolojik ve pedagojik yöntemleri uygulayabilme becerisi edinirler.
6. Uluslararası mesleki literatürün temel kaynaklarına hâkimdirler.

Dersin Kodu ve Adı	T P K	AKTS
ORK 615 Korrepitasyon I	2 0 2	7
ORK 616 Korrepitasyon II	2 0 2	7

Dersin Öğrenme Çıktıları:

1. Solo ve eşlik arasındaki teknik dengeyi yaratmanın yollarını öğrenirler.
2. Sanatsal uyum becerilerini ileri seviyeye taşırlar
3. Eşlik türleri hakkında detaylı bilgi edinirler.
4. İhra edilen eserleri detaylı inceleme ve yorumlama becerisi edinirler.
5. Teknik, estetik ve müzikal becerilerini geliştirerek ileri seviyede birlikte müzik yapma yetkinliği edinirler.

Dersin Kodu ve Adı	T P K	AKTS
ORK 602 Seminer	2 2 3	6

Dersin Öğrenme Çıktıları:

1. Seminer, Sempozyum, panel, konferans, açık oturum, tartışma, sunum, münazara gibi Bilimsel etkinliklerin farkına varırlar.
2. Seminer, Sempozyum, panel, konferans, açık oturum, tartışma, sunum, münazara gibi Bilimsel etkinlikleri birbirinden ayırabilirler.
3. Bir araştırma raporunun aşamalarını kavrarlar.
4. Bilimsel yayınlarda kaynak gösterme ilkelerini kavrarlar.
5. Bilimsel ve sanatsal çalışma ve üretme basamaklarının tümünde sanat ve bilim etiğini gözetirler.
6. Etkili sunum ilkelerini kavrarlar.
7. Konu alanları ile (orkestra, orkestra şefliği veya müzik ile) ilişkilendirilmiş bir konu üzerinde araştırma yaparak, araştırma sonuçlarını rapora dönüştürebilirler.
8. Müzik ile ilgili hazırladıkları araştırma raporlarını etkili sunum yöntemlerini kullanarak anasanat dalında paylaşabilme yetkinliğine ulaşırlar.

Dersin Kodu ve Adı	T P K	AKTS
ORK 600-1 Özel Konular	4 0 0	30

araştırma ve işleme becerisi kazanırlar.	ORK 612 Temel Şeflik Teknikleri II
	ORK 600 Özel Konular
	ORK 602 Seminer
11. Güncel iletişim ve bilgi kaynakları ile temel teknolojik donanımların etkin kullanım becerisine sahip olurlar.	ORK 602 Seminer
	ORK 600 Özel Konular
12. Sanat ve bilim etiğine hâkimiyet ve uygulama konularında örnek teşkil edecek vasıflarla donanırlar.	ORK 611 Temel Şeflik Teknikleri I
	ORK 612 Temel Şeflik Teknikleri II
	ORK 600 Özel Konular
	ORK 602 Seminer

Orkestra Şefliği Yüksek Lisans program yeterliliklerinin, program dersleri ile ilişkilendirilmesinden sonra bu derslerin program yeterliliklerine katkı düzeyleri incelenmiştir. Derslerin program yeterliliklerine katkı düzeyleri; 1 en düşük, 2 düşük, 3, orta, 4 yüksek ve 5 çok yüksek olarak derecelendirilmiştir. Bu çalışmada 4'üncü ve 5'inci düzeyler olan yüksek ve çok yüksek katkı düzeylerine göre program dersleri tablolaştırılmıştır.

Orkestra Şefliği Yüksek Lisans Program Derslerinin Program Yeterliliklerine Katkı Düzeyi

Ders Adı	Yeterlilik maddesi	Katkı Düzeyi 4	Katkı Düzeyi 5
ORK 611 Temel Şeflik Teknikleri I	8-10	X	-
	1-2-3-4-5-6-7-9-12	-	X
ORK 612 Temel Şeflik Teknikleri II	8-10	X	-
	1-2-3-4-5-6-7-9-12	-	X
ORK 615 Korrepetisyon I	1-2-3	X	-
ORK 616 Korrepetisyon II	1-2-3	X	-
ORK 602 Seminer	11	X	-
	10-12	-	X
ORK 600-1 Özel Konular	9-11	X	-
	1-2-3-4-5-7-8-10-12	-	X
ORK 600-2 Özel Konular	9-11	X	-
	1-2-3-4-5-7-8-10-12	-	X

Yapılan değerlendirmede Kompozisyon programında yer alan ORK 611 Temel Şeflik Teknikleri I, ORK 612 Temel Şeflik Teknikleri II ve ORK 600 Özel Konular gibi dersler, program yeterliliklerine en çok katkı veren dersler olarak görülmektedir. Buna karşılık ORK 615 Korrepetisyon I ve ORK 616 Korrepetisyon II dersleri sadece ilk üç yeterlilik maddesi ile dört düzeyinde program yeterliliklerine katkı sağlamaktadır. ORK 602 Seminer dersi ise son üç yeterlilik maddesi ile program yeterliliklerine katkı sağlamaktadır.

5. SONUÇ VE BAZI DEĞERLENDİRMELER

Eğitim ve öğretim programları, günümüz anlayışı ile okul öncesi dönemden başlayıp lisansüstü dönemlerin sonuna kadar farklı amaçlar ve konu alanları için hazırlanmakta ve yürürlüğe konmaktadır. Okul öncesi ve temel eğitim zorunlu olup asgari ortak genel kültürü oluşturmak amacı gütmektedir. Orta öğretim/lise, gerçek anlamda ilgi, tutum ve beceriler doğrultusunda konu alanı veya mesleğe yönlendirme ve hazırlama süreci olarak değerlendirilmektedir. Lisans programları da seçilen konu alanı veya mesleğin gerektirdiği nitelikleri kazandırmak ve lisans/ehliyet vermek hedeflenmektedir. Lisansüstü master ve doktora/sanatta yeterlik programları ise lisans öğreniminin devamında genelden özele daha özele doğru derinleşme, uzmanlaşma ve gelişme amaçlı olarak sürdürülmesi gerekmektedir.

Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı, Müzik, Müzik Bilimleri ve Sahne Sanatları bölümlerinde yer alan anasanat/anabilim dallarındaki lisansüstü programlar, Hacettepe Üniversitesi'nin farklı enstitülerine bağlı olarak sürdürülmüştür. Önceleri 1982-1995 tarihleri arasında Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'ne; 1995-2012 tarihleri arasında da Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı olarak konservatuvardaki lisansüstü programlar sürdürülmüştür. 2012-2013 Bahar döneminden itibaren de Müzik Bilimleri Bölümü dışındaki yüksek lisans ve Sanatta yeterlik programları Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü'ne bağlı olarak sürdürülmektedir.

Bir öğretim programında, etkililik-ürün ilişkilerini güçlendirecek, etkinliklerin gruplanarak sıralanmasında öğrenmeleri daha etkili, ekonomik ve pratik hale getirecek değişiklik önerileri ortaya çıktıkça bunlar dikkatle incelenmelidir. Böyle önerilerin, öğrenmedeki etkililik ve verimi arttıracakları gösteren kanıtlar görüldükçe öğretim programında gerekli değişiklikler yapılmalıdır (Özçelik, 1992, s. 259).

Kompozisyon Yüksek Lisans Programı zorunlu derslerinde toplam AKTS 81, seçmeli derslerinde ise AKTS 39 olarak belirlenmiştir. Zorunlu derslerin toplam AKTS sayısına oranı % 75, seçmeli derslerin toplam AKTS sayısına oranı ise % 30 olması gerekmektedir.

Kompozisyon Yüksek Lisans Programı Program Yeterlilikleri arasında belirlenen 4 maddede “bilgi sahibi olurlar” ifadesi yer almaktadır. Yeterlilikler oluşturulurken bilgi, beceri ve yetkinlikler kategorileri altında: *kavrar, geliştirir ve derinleştirir, diğer disiplinlerle ilişkilendirir, sanatsal / bilimsel çalışmaların aşamalarını planlayıp yönetir, kişisel sanat ve tasarım sürecini ve yöntemini oluşturur, proje süreçlerini planlar.* gibi yeterlilik ifadeleri ile zenginleştirilebilir. Kompozisyon Yüksek Lisans, Kompozisyon sanatta Yeterlik ve Orkestra Şefliği Yüksek Lisans programlarında yer alan KOM 600 Özel Konular, KOM 700 Özel

Konular ve ORK 600 Özel Konular, derslerinin öğrenme çıktıları 8 madde olarak belirlenmiştir. Belirlenen 7 maddelik öğrenme çıktıları üç program için de aynıdır. Sadece 8. Öğrenme çıktısı Orkestra Şefliği Yüksek Lisans programında “ *Belirlenen herhangi bir eseri yönetebilme.*”; Kompozisyon Yüksek Lisans ve Kompozisyon sanatta Yeterlik programlarında ise “ *Özgün eser veya metod yazabilme*” olarak yer almaktadır. Programlardaki uygulama alanındaki farklılıklar ve beklentiler açısından farklı bir şekilde öğrenme çıktıları belirlenebilir ve zenginleştirilebilir. Orkestra Şefliği Yüksek Lisans Programı’nda sadece temel şeflik teknikleri, korrepitasyon, seçmeli enstrüman, enstrümantasyon ve seminer dersleri yer almaktadır. Programda partiyonlarla ilgili herhangi bir dersin yer almadığı görülmektedir. Orkestra şefliği alanının gereklerine uygun olarak dersler çoğaltılmalı ve geliştirilmelidir.

KOM 790 Yeterlik Sınavına Hazırlık dersi için ise Kompozisyon Sanatta Yeterlik Program Yeterliliklerine Katkı Düzeyi belirlenmemiştir.

Yükseköğretim Genel Kurulu’nun 25 Aralık 2014 tarihli kararı ve Yükseköğretim Kurulu Eğitim Öğretim Dairesi Başkanlığı’nın 15 Ocak 2015 tarih ve 1913 sayılı kararı ile Lisansüstü eğitim-öğretim programı açılması ve yürütülmesine dair ilkeler ele alınmış ve program açılabilmesi için gerekli olan asgari yeterlilikler değiştirilmiştir. Değiştirilen bu ilkelere göre doktora/sanatta yeterlik programı, en az ikisi profesör kadrosunda olmak üzere altı öğretim üyesi, birisinin profesör olması halinde ise en az ikisi doçent olmak üzere üniversite kadrosunda asgari toplam altı öğretim üyesi ile açılabilir. Bu öğretim üyelerinden birisi yabancı uyruklu olabilmektedir. Yüksek lisans programı ise en az ikisi profesör veya doçent olmak üzere üniversite kadrosunda asgari toplam üç öğretim üyesi ile açılabilir. Bu konuyla ilgili detaylı bilgiler aşağıdaki internet adresinde yer almaktadır.¹¹

Söz konusu Yükseköğretim Genel Kurulu’nun kararındaki dersler ve jürileri belirleyen hükümlerden 1. Maddede “*1. Programın toplam kredi miktarının yarısını geçmemek kaydıyla zorunlu dersleri kapsayan müfredat programı belirlenir.*” İfadesi yer almakta ve programlardaki zorunlu derslerin kredilerinin, toplam kredi miktarının yarısını geçmemesi öngörülmektedir. Kompozisyon ve Orkestra şefliği Anasanat Dalı Lisansüstü Programları bu doğrultuda gözden geçirilmelidir. Kararların devamında “üniversite yetkili kurullarınca her

¹¹ http://www.yok.gov.tr/web/guest/icerik/-/journal_content/56_INSTANCE_rEHF8BIsfYR/x/10279/13282424
(Erişim Tarihi 18 Kasım 2016)

yılsonunda programlar gözden geçirilerek asgari öğretim üyesi yeterlilikleri düşen ve/veya diğer koşulları sağlamayan programlara öğrenci alınmaması” istenmektedir. Yükseköğretim Genel Kurulu’nun bu kararına göre ilkeler belirlenmeden önce gerekli yeterlilikleri sağlayan ancak yeni belirlenen ilkelere göre asgari yeterlilikleri sağlayamayan lisansüstü programların, bu ilkelerin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde yani 2016-2017 Bahar Dönemine kadar aranan yeni yeterlilikleri sağlaması zorunlu tutulmuştur. Belirlenen asgari yeterlilikleri sağlayamayan lisansüstü programlara öğrenci alımının durdurulması kesinleşmiştir. Bu durum, lisansüstü programlarını yürütebilecek düzeyde öğretim üyesi kadrosuna sahip olmayan anabilim/anasanat dallarını olumsuz yönde etkilemiştir.

YÖK’te Lisansüstü eğitim-öğretimin niteliğini yükseltecek bazı araştırmalar ve çalışmalar çerçevesinde Aralık 2014’te Yüksek Lisans ve Doktora Programları açma kriterlerinin güncellenmesine ilişkin bir çalışma başlatılmıştır. 21 Ocak 2015 tarihinde son YÖK kararı ile Yüksek Lisans ve Doktora programlarının açılması ve yürütülmesine ilişkin kriterler güncellenmiştir. YÖK’ün bu son kararı ile Konservatuvarımızda özellikle yeterli sayıda öğretim üyesi bulunmayan Üflemler ve Vurmalı Çalgılar, Opera, Tiyatro, Müzikoloji, Bale Dansçılığı ve Orkestra Şefliği gibi lisansüstü programların yürütülmesi olanaksız hale gelmiştir (Çakar, 2015, s. 32).

Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı Kompozisyon Yüksek Lisans Programı, Kompozisyon sanatta Yeterlik Programı ve Orkestra Şefliği Yüksek Lisans Programı için öğrenci kontenjan verilmesi ve giriş sınavları, öğretim üye sayısı nedeni ile dönüşümlü olarak yapılmaktadır. Yaklaşık olarak 30 yıllık bir birikime sahip olan Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı lisansüstü programlardan mezun olan öğrenciler, yapılmış olan sanat çalışması raporları ve tezler belirlenmiştir. Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı lisansüstü programlardan, öğrenimlerini tamamlamadan ayrılan çok sayıda öğrenci olmuştur. Ayrılan öğrenciler arasında farklı anasanat dallarında lisans eğitimi almış olan öğrenci sayısı da mezun olan öğrenci sayısına göre oldukça fazladır. Bu durum, anasanat dalı için bir başarısızlık mıdır? Yoksa bu sonucu doğuran başka etkenler mi vardır? Bu konu, başka bir araştırmanın konusu olabilir. Lisansüstü programlarını tamamlamadan ayrılan öğrencilerin listesi EK 4’dedir. İlk sanat çalışması raporu ve tez çalışmaları 1996 yılından itibaren yapılmaya başladığından, tezi veya sanat çalışması raporu bulunmayan mezun öğrenciler için yapılan liste EK 5’tedir. Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı lisansüstü programlarda sürdürülmekte olan tamamlanmamış tez ve sanat çalışması rapor bilgileri EK 6’dadır. Daha sonraki yıllarda Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı lisansüstü programlardan mezun olan öğrencilerin tez ve sanat çalışması rapor bilgileri EK 7’dedir.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın hazırladığı 20 Nisan 2016 tarih ve 29690 Sayılı Resmî gazetedeki yayımlanarak yürürlüğe giren Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliği'nin Tezli yüksek lisans programını düzenleyen 6'ncı maddesi şu şekilde belirlenmiştir:

Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. **Seminer dersi** ve tez çalışması **kredisiz** olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur.^{12, 13}

Yükseköğretim Genel Kurulu'nda yapılan değişiklikler gereği Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Müdürlüğü'nün 18 Kasım 2016 tarihinde gerçekleştirmiş olduğu bu doğrultudaki bilgilendirmeleri de içeren toplantısı sonucunda hem KOM 614 Seminer, hem de ORK 602 Seminer derslerinin T P K' ları "0 2 0" olarak değiştirilip kredisiz yapılması gerekmektedir. Ayrıca öğrencilerimizin tez ve sanat çalışması raporu yazabilmeleri için alt yapı oluşturabilecek bilim etiği, temel felsefe, bilimsel yayınlarda kaynak gösterme ilkeleri ve bilimsel yayınlarda etik dışı davranışları da içeren ve Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü çatısı altında zorunlu dersler statüsünde T P K'sı "3 0 3" olan "GSE" kodlu "*Müzikte Bilimsel Araştırma Teknikleri*" dersinin açılması önerilmektedir.

¹² <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/04/20160420-16.htm> (Erişim tarihi 21 Kasım 2016)

¹³ http://www.yok.gov.tr/documents/10279/23688337/lisansustu_egitim_ve_ogretim_y%C3%B6netmeliği.pdf/8451c3e1-7975-40f1-bc81-3ca01cb288c8 (Erişim tarihi 21 Kasım 2016)

EK 1

**Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı Lisansüstü Programlarında
 2015-2016 Akademik Yılına Kadar Yürütülen Dersler ve Ders Sorumluları**

Kompozisyon Yüksek Lisans Programı

Ders Kodu ve Adı	T	P	K	AKTS	Ders Sorumlusu	Tarihler
KOM 600 Özel Konular	4	0	0	30	Ali Turgay ERDENER	2004 - 2016
					Onur ÖZMEN	2016-
KOM 601 Kompozisyon I	3	0	3	8	Muammer SUN	2000-2003
					İlhan BARAN AKINCAN	1992-2001
					Ali Turgay ERDENER	2003-2016
					Serdar MUHATOV	2005-2012
					Mehmet Can ÖZER	2012-2014
KOM 602 Kompozisyon II	3	0	3	8	Ali Turgay ERDENER	2003-2016
					Mehmet Can ÖZER	2012-2014
KOM 603 İleri Orkestralama Teknikleri I	3	0	3	5	Ulvi YÜCELEN	1990-2000
					Muammer SUN	2002-
					Ali Turgay ERDENER	2003-2016
					Serdar MUHATOV	2003-2012
					Erol ERDİNÇ	2007-2008
					Levent KUTERDEM	2012-2016
KOM 604 İleri Orkestralama Teknikleri II	3	0	3	5	Serdar MUHATOV	2003-2004
					Ali Turgay ERDENER	2004-2010
					Rengim GÖKMEN	2006-2007
					Erol ERDİNÇ	2007-2010
					Levent KUTERDEM	2012-2013
					Mehmet Can ÖZER	2013-2014
KOM 605 Yirminci Yüzyıl Besteleme Teknikleri I	2	0	2	5	İlhan BARAN AKINCAN	1992-2003
					Ali Turgay ERDENER	2003-2008
					Stefan POHLIT	2008-2009
					Ayşe ÖNDER	2009-2010
					Levent KUTERDEM	2011-2014
KOM 606 Yirminci Yüzyıl Besteleme Teknikleri II	2	0	2	5	Ali Turgay ERDENER	2003-2008
					Ayşe ÖNDER	2008-2009
					Levent KUTERDEM	2012-2013
KOM 607 Solfej Öğretim Teknikleri I	2	2	3	7	Ercüment ERDOĞAN	2013-2015
KOM 608 Solfej Öğretim Teknikleri II	2	2	3	7	Ercüment ERDOĞAN	2014-2015
					Onur ÖZMEN	2015-2016
KOM 609 Müzik Eğitiminde Program Geliştirme I	2	0	2	5	Sevgi ÜNAL	2007-2008
					Doğan ÇAKAR	2012-2015
KOM 610 Müzik Eğitiminde Program Geliştirme II	2	0	2	5	Doğan ÇAKAR	2013-2016
					Levent KUTERDEM	2016-
KOM 611 Armoni Öğretim Teknikleri	2	2	3	5	Ercüment ERDOĞAN	2013-2015
					Metin MUNZUR	2014-2015
					Hatıra AHMEDLİ CAFER	2015-2016
KOM 612 Kontrapuan Öğretim Teknikleri	2	2	3	5	Argun DEFNE	2013-2015
KOM 613 Form Bilgisi Öğretim Teknikleri	2	2	3	5	Argun DEFNE	2013-2014
					Onur ÖZMEN	2014-2015
					Hatıra AHMEDLİ CAFER	2015-2016
					Burak TUZÜN	2015-2016
KOM 614 Seminer	2	2	3	5	Rengim GÖKMEN	2001-2002
					Burhan ÖNDER	2006-2007
					Doğan ÇAKAR	2007-2016
					Levent KUTERDEM	2016-

Orkestra Şefliği Yüksek Lisans Programı

Ders Kodu ve Adı	T	P	K	AKTS	Ders Sorumlusu	Tarihler
ORK 600 Özel Konular	4	0	0	30	Rengim GÖKMEN	2001-2005 2007-2010
					Erol ERDİNÇ	2004-2005 2010-2012

					Doğan ÇAKAR	2010-2016
					Levent KUTERDEM	2014-2016
					Burak TÜZÜN	2014-2016
ORK 602 Seminer	2	2	3	6	Doğan ÇAKAR	2013-2015
ORK 611 Temel Şeflik Teknikleri I	4	0	4	10	Erol ERDİNÇ	2004-2005
					Burak TÜZÜN	2007-2010
ORK 612 Temel Şeflik Teknikleri II	4	0	4	10	Erol ERDİNÇ	2002-2003
					Rengim GÖKMEN	2008-2011
					Burak TÜZÜN	2006-2008
ORK 615 Korrepitasyon I	2	0	2	7	Anatol JAGODA	2010-2011
					İrem BOZKURT	2006-2014
					Marek DREWNOWSKI	2013-2016
ORK 616 Korrepitasyon II	2	0	2	7	Anatol JAGODA	2004-2007
					İrem BOZKURT	2006-2015
ORK 619 Seçmeli Enstrüman I	2	1	2	6	Ekrem ÖZTAN (Klarinet)	2016-
					Marek DREWNOWSKI (Piyano)	2014-2015
					Viktor SKAROZKY (Kontrabas)	2013-2015
ORK 620 Seçmeli Enstrüman II	2	1	2	6	İrem BOZKURT (Piyano)	2014-2015
					Ekrem ÖZTAN (Klarinet)	2014-2015
					Viktor SKAROZKY (Kontrabas)	2014-2015
ORK 621 Enstrümantasyon I	3	0	3	7	Ekrem ÖZTAN	2004-2011
					Cengiz ÖZKÖK	2006-2007
					Kazım Murat TAMER	2008-2009
					Doğan ÇAKAR	2013-2015
					Burak TÜZÜN	2016-
ORK 622 Enstrümantasyon II	3	0	3	7	Ekrem ÖZTAN	2003-2018
					Doğan ÇAKAR	2013-2014
					Burak TÜZÜN	2014-2016

Kompozisyon Sanatta Yeterlik Programı

Ders Kodu ve Adı	T	P	K	AKTS	Ders Sorumlusu	Tarihler
KOM700 Özel Konular	5	0	0	30	Ali Turgay ERDENER	2011-2016
					Metin MUNZUR	2014-2016
KOM 701 Kompozisyon I	4	0	4	15	Ali Turgay ERDENER	2009-2013
					Metin MUNZUR	2012-2013
					Levent KUTERDEM	2012-2016
KOM 702 Kompozisyon II	4	0	4	15	Ali Turgay ERDENER	2009-2013
					Levent KUTERDEM	2014-2016
					Metin MUNZUR	2012-2013
					Levent KUTERDEM	2013-2016
KOM 705 Stil Analizleri I	2	0	2	10	Ali Turgay ERDENER	2009-2010
					Levent KUTERDEM	2012-2015
					Marek DREWNOWSKI	2016-
KOM 706 Stil Analizleri II	2	0	2	10	Ali Turgay ERDENER	2009-2014
					Levent KUTERDEM	2014-2015
KOM 711 Sahne ve Müzik I	2	0	2	10	Ali Turgay ERDENER	2010-2011
					Metin MUNZUR	2012-2013
					Burak TÜZÜN	2013-2016
KOM 712 Sahne ve Müzik II	2	0	2	10	Ali Turgay ERDENER	2010-2015
KOM 721 Metod Analizi I	2	2	3	15	Metin MUNZUR	2013-2015
					Levent KUTERDEM	2015-2016
KOM 722 Metod Analizi II	2	2	3	15	Metin MUNZUR	2013-2015
					Levent KUTERDEM	2015-2016
KOM 723 Olivier Messiaen'in Müziği I	3	0	3	10	Ali Turgay ERDENER	2013-2014
					Levent KUTERDEM	2013-2016
KOM 724 Olivier Messiaen'in Müziği II	3	0	3	10	Levent KUTERDEM	2013-2014
KOM 790 Yeterlik Sınavına Hazırlık	0	4	2	30	Ali Turgay ERDENER	2013-2014
					Metin MUNZUR	2014-2015

EK 2

Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı Lisansüstü Programlarında 2016-2017 Güz Döneminde Açılan Dersler ve Ders Sorumlularının Listesi.

Ders Kodu	Ders Adı	Ders Sorumlusu	Statüsü YL. /SY.	Zorunlu Seçmeli	T	P	K	AKTS
KOM 600	Özel Konular	Ali Turgay ERDENER Onur ÖZMEN	YL.	Z	4	0	0	30
KOM 700	Özel Konular	Ali Turgay ERDENER Metin MUNZUR	SY.	Z	5	0	0	30
KOM 702	Kompozisyon II	Levent KUTERDEM	SY.	Z	4	0	4	15
KOM 711	Sahne ve Müzik I	Burak TÜZÜN	SY.	Z	2	0	2	10
KOM 722	Metod Analizi II	Levent KUTERDEM	SY.	S	2	2	3	15
ORK 600	Özel Konular	Levent KUTERDEM Burak TÜZÜN	YL.	Z	4	0	0	30
ORK 600	emel Şeflik Teknikleri I	Burak TÜZÜN 1. Şube Rengim GÖKMEN 2.Şube	YL.	Z	4	0	4	10
ORK 615	Korrepetisyon I	Marek DREWNOWSKI	YL.	Z	2	0	2	7
ORK 619	Seçmeli Enstrüman I	Marek DREWNOWSKI	YL.	S	2	1	2	6
ORK 621	Enstrümantasyon I	Burak TÜZÜN	YL	Z	3	0	3	7

EK 3:

Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı Lisansüstü Programlarında 2016-2017 Güz Döneminde Okumakta Olan Öğrenci Listesi

Öğrencinin Adı Soyadı	Programı	Kayıt Tarihi	Akademik Danışmanı	Aşaması
Berkay TOPRAK	KOM YL.	31.08.2006	Onur ÖZMEN	Tez
Cansu ONGUN YILMAZ*	KOM YL.	05.02.2008	Ali Turgay ERDENER	Tez
Asu Perihan KARADUT PERSAUD*	ORK YL.	26.08.2008	Doğan ÇAKAR	Tez
İsmail SEZEN*	KOM YL.	05.09.2011	Metin MUNZUR	Ders
Önder ÖZKOÇ	KOM SY.	01.08.2012	Ali Turgay ERDENER	Tez
Argun DEFNE	KOM SY.	14.02.2013	Metin MUNZUR	Tez
Ali ALİZADE	KOM SY.	14.02.2013	Metin MUNZUR	Tez
Mustafa Sabri BELCE	ORK YL.	14.02.2014	Burak TÜZÜN	Tez
Murat GÖKTAŞ	ORK YL.	14.02.2014	Burak TÜZÜN	Tez
Murat IŞILDAK	ORK YL.	14.02.2014	Burak TÜZÜN	Tez
Tayyar Cenk CANER	ORK YL.	14.02.2014	Doğan ÇAKAR, Burak TÜZÜN	Tez
Yiğitcan EYÜBOĞLU	KOM YL.	17.09.2014	Ali Turgay ERDENER	Tez
Onur Arınç DURAN	KOM YL.	19.09.2014	Ali Turgay ERDENER	Tez
Orhan Veli ÖZBAYRAK	KOM YL.	09.02.2015	Ali Turgay ERDENER	Tez
Korhan ILGAR	KOM SY.	2.02.2016	Levent KUTERDEM	Tez
Onur Arınç DURAN	ORK YL.	27.09.2016	Burak TÜZÜN	Ders
Orhan Veli ÖZBAYRAK	ORK YL.	27.09.2016	Burak TÜZÜN	Ders
Ramazan ALBAYRAK	ORK YL.	29.09.2016	Burak TÜZÜN	Ders
Hasan Hüseyin KARAKİRAZ	ORK YL.	30.09.2016	Burak TÜZÜN	Ders

*) Kayıt yaptırmayan öğrenci

EK 4:

**Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı Lisansüstü Programlarını
Tamamlamadan Ayrılan Öğrenci Listesi.**

Öğrencinin Adı Soyadı	Alanı	Programı	Kayıt Tarihi	İlişik Kesme Tarihi
İsmail SEZEN	Kompozisyon	Kompozisyon YL.	09.02.2001	10.10.2002
Duysal İMSEL	Kompozisyon	Kompozisyon YL.	17.09.2002	28.09.2006
Duysal İMSEL İkinci kez	Kompozisyon	Kompozisyon YL.	04.02.2009	04.02.2010
Murat Arcan KÜNDÜK	Kompozisyon	Kompozisyon YL.	15.02.2013	26.08.2014
Arif Bora ATEŞYAKAN	Piyano	Orkestra Şefliği YL.	18.05.2005	25.11.2004
Fatma Eylem ÖNDER	Piyano	Orkestra Şefliği YL.	20.09.2004	27.06.2005
İsmail SEZEN İkinci Kez	Kompozisyon	Orkestra Şefliği YL.	18.05.2005	27.04.2006
A.Said KUTLU	Bando Şefliği	Orkestra Şefliği YL.	12.09.2005	02.11.2006
Fahriye ŞAHBUDAK	Kontrabas	Orkestra Şefliği YL.	12.09.2006	01.11.2007
Hüseyin Umut ASİL	Kompozisyon	Orkestra Şefliği YL.	12.09.2005	02.11.2006
Özge ALAŞEHİRLİ	Trombon	Orkestra Şefliği YL.	06.09.2006	01.11.2007
Gülden Didem ÖZGEL KARADAĞ	Trompet	Orkestra Şefliği YL.	12.09.2006	01.11.2007
Gülden Didem ÖZGEL KARADAĞ İkinci kez	Trompet	Orkestra Şefliği YL.	12.09.2006	04.09.2008
Ayşe Merve YENTÜR	Keman	Orkestra Şefliği YL.	12.09.2006	01.11.2007
Ayşe Merve YENTÜR İkinci kez	Keman	Orkestra Şefliği YL.	12.09.2006	04.09.2008
Doğa SARIGÜL	Klarinet	Orkestra Şefliği YL.	12.09.2006	01.11.2007
Doğa SARIGÜL İkinci kez	Klarinet	Orkestra Şefliği YL.	12.09.2006	04.09.2008
Tayfun AVCIOĞLU	Korno	Orkestra Şefliği YL.	05.09.2006	01.11.2007
Tayfun AVCIOĞLU İkinci kez	Korno	Orkestra Şefliği YL.	05.09.2006	04.09.2008
Elif Fulya BİLGİN GÖKDAL	Fagot	Orkestra Şefliği YL.	12.09.2006	01.11.2007
Elif Fulya BİLGİN GÖKDAL İkinci kez	Fagot	Orkestra Şefliği YL.	12.09.2006	04.09.2008
Faruk TAMER	Keman	Orkestra Şefliği YL.	25.08.2006	01.11.2007
Faruk TAMER İkinci kez	Keman	Orkestra Şefliği YL.	25.08.2006	04.09.2008
İpek Pınar AYDINLIK	Viyola	Orkestra Şefliği YL.	08.08.2006	01.11.2007
İpek Pınar AYDINLIK İkinci kez	Viyola	Orkestra Şefliği YL.	08.08.2006	04.09.2008
İlgit Püren ÜSTÜN	Keman	Orkestra Şefliği YL.	12.09.2006	01.11.2007
İlgit Püren ÜSTÜN İkinci kez	Keman	Orkestra Şefliği YL.	12.09.2006	04.09.2008
Pınar TURAN	Viyolonsel	Orkestra Şefliği YL.	08.09.2006	01.11.2007
Pınar TURAN İkinci kez	Viyolonsel	Orkestra Şefliği YL.	08.09.2006	04.09.2008
İbrahim AYDOĞDU	Viyolonsel	Orkestra Şefliği YL.	13.09.2006	01.11.2007
İbrahim AYDOĞDU İkinci kez	Viyolonsel	Orkestra Şefliği YL.	13.09.2006	04.09.2008
Berna BAYRAM	Korno	Orkestra Şefliği YL.	14.09.2008	01.11.2007
Berna BAYRAM İkinci kez	Korno	Orkestra Şefliği YL.	14.09.2008	04.09.2008
Pınar KARAKELLE OKAN	Obua	Orkestra Şefliği YL.	09.09.2006	01.11.2007
Pınar KARAKELLE OKAN İkinci kez	Obua	Orkestra Şefliği YL.	09.09.2006	04.09.2008
Mert ÖZERK	Obua	Orkestra Şefliği YL.	12.09.2006	01.11.2007
Mert ÖZERK İkinci kez	Obua	Orkestra Şefliği YL.	12.09.2006	04.09.2008
Oğuzhan BİRKAN	Viyola	Orkestra Şefliği YL.	08.08.2006	01.11.2007
Oğuzhan BİRKAN İkinci kez	Viyola	Orkestra Şefliği YL.	08.08.2006	04.09.2008
Tolga YÜKSEL	Klarinet	Orkestra Şefliği YL.	13.09.2006	01.11.2007
Tolga YÜKSEL İkinci kez	Klarinet	Orkestra Şefliği YL.	13.09.2006	04.09.2008
Emre DEMİRCİ	Trombon	Orkestra Şefliği YL.	06.09.2006	01.11.2007
Harun SAĞIROĞULLARI	Keman	Orkestra Şefliği YL.	11.09.2006	01.11.2007
Ahmet İsmail SAĞIROĞULLARI	Keman	Orkestra Şefliği YL.	11.09.2006	01.11.2007
Aslıhan ÖZÇETE	Flüt	Orkestra Şefliği YL.	11.09.2006	01.11.2007
Argun DEFNE	Kompozisyon	Orkestra Şefliği YL.	17.02.2010	11.12.2012
Mehmet GİRGİN	Müzik Eğitimi	Orkestra Şefliği YL.	13.02.2014	30.09.2014

EK 5:

Tez veya Sanat Çalışması Koşulu Uygulanmadan Önce Mezun Olan Öğrenci Listesi.

Adı Soyadı	Programı
Murat KODALLI	Kompozisyon Yüksek Lisans
Mustafa ERDOĞAN	Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Yüksek Lisans
Naci ÖZGÜÇ	Orkestra Şefliği Yüksek Lisans
Ercüment ERDOĞAN	Kompozisyon Yüksek Lisans
Argun DEFNE	Kompozisyon Yüksek Lisans

EK 6:

Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı lisansüstü programlarda sürdürülmekte olan tez ve sanat çalışması raporu bilgileri.

Yazar Adı	Programı	Tez/Sanat Çalışması Raporu Adı	Tez Danışmanı	Başlama Tarihi
Berkay TOPRAK	KOM YL.	Cage'in Müzik Tarihindeki Yeri ve Diğer Bestecilere Etkileri	Onur ÖZMEN	24.07.2008
Cansu ONGUN YILMAZ*	KOM YL.	20. Yüzyılda Kullanımda Olan Nota Yazım Teknikleri ve Bu Teknikleri Kullanan Bazı Bestecilerin Eserlerinin Analizleri	A. Turgay ERDENER	09.03.2010
Asu Perihan KARADUT PERSAUD*	ORK YL.	Romantik Orkestranın Doğuşu ve Şeflik Tekniklerine Etkileri.	Doğan ÇAKAR	16.07.2010
Yiğit Can EYÜBOĞLU	KOM YL.	Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Müzik ve Bale Ortaokulu Müzik Bölümü Solfej Dersi İçin Yeni Bir Müfredat ve 5. Sınıf İçin Öğretim Yöntemlerine İlişkin Öneri	A. Turgay ERDENER	21.08.2015
Onur Arınç DURAN	KOM YL.	Aksak Tartımlar Üzerine Solfej Metodu Önerisi	A. Turgay ERDENER	23.02.2016
Orhan Veli ÖZBAYRAK	KOM YL.	Türk Beşlerinin Orkestra Eserlerinin Orkestrasyon Bakımından Karşılaştırmalı Analizi	A. Turgay ERDENER	23.02.2016
Murat GÖKTAŞ	ORK YL.	Ludwig Van Beethoven'ın OP. 36 2. Senfonisi'nin Müzikal Form ve Orkestra Şefliği Teknikleri Açısından İncelenmesi	Burak TÜZÜN	17. 02. 2015
M. Sabri BELCE	ORK YL.	Ulvi Cemal Erkin'in "Köçekçe" İsimli Orkestra İçin Dans Rapsodisi'nin Müzikal Analizi ve Orkestra Şefliği Teknikleri Açısından İncelenmesi	Levent KUTERDEM	17. 02. 2015
T. Cenk CANER	ORK YL.	Ludwig Van Beethoven'ın OP. 72 Fidelio Uvertürü'nün Müzikal Form ve Orkestra Şefliği Teknikleri Açısından İncelenmesi	Burak TÜZÜN Doğan ÇAKAR	17. 02. 2015
Murat İŞILDAK	ORK YL.	Senfoni Orkestrası ve Bando Şefliklerinin Karşılaştırılması ve Eğitim Süreçleri	Burak TÜZÜN	17. 02. 2015
Argun DEFNE	KOM SY.	2015 "Darius Milhaud'un 'La Creation Du Monde' ("Dünyanın Yaratılışı") Adlı Eserinin Bestecilik Teknikleri Açısından İncelenmesi	Metin MUNZUR	28.07.2015
Ali ALİZADE	KOM SY.	"Alfred Schnittke'nin Viyola ve Orkestra İçin Konçerto Adlı Eserinin Bestecilik Teknikleri Açısından İncelenmesi"	Metin MUNZUR	28.07.2015
Önder ÖZKOÇ	KOM SY.	Türk Beşleri'nin Müziklerinden Kesitlerle Solfej Dağarcığı	A. Turgay ERDENER	12.01.2016

*) Kayıt yaptırmayan öğrenci

EK 7:

Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı lisansüstü programlardan mezun olan öğrencilerin tez ve sanat çalışması rapor bilgileri.

Yazar Adı	Programı	Tez/Sanat Çalışması Raporu Adı	Tez Danışmanı	Onay Tarihi
Süleyman Emre ELİVAR	KOM YL.	Ulvi Cemal Erkin'in Piyano Yapıtlarındaki Geleneksel Türk Müziği Etkileri	Ertuğrul BAYRAKTARKATAL	1996
İbrahim YAZICI	ORK YL.	Orkestra Şefliği Açısından Türk Müziğindeki Aksak Ölçüler	Rengim GÖKMEN	1999
Mustafa BAYSAL	ORK YL.	Türkiye'de Orkestra Şefliği	Rengim GÖKMEN	1999
Ebru GÜNER	KOM YL.	Cemal Reşit Rey'in Yaşamı ve Piyano Yapıtlarına Derin Yaklaşımlar	Turgay ERDENER	2000
İvan ÇELAK	KOM YL.	İlhan Baran'ın Piyano Yapıtlarının Taşındığı Müzikal Değerler	Muammer SUN	2000
Ayşe ÖNDER	KOM YL.	Ahmet Adnan Saygun'un 'Aksak Tartılar Üzerine 10 Etüdü' (Ritm, Armoni, Kontrpuan, Makamsal Yapı ve Form Açılarında İncelenmesi)	Turgay ERDENER	2000
Yiğit AYDIN	KOM YL.	Ahmed Adnan Saygun'un Birinci, Üçüncü ve Beşinci Senfonilerinde Birinci Bölümlerin Bestecilik ve Orkestra Şefliği Teknikleri Açısından İncelenmesi	Ertuğrul BAYRAKTARKATAL Rengim GÖKMEN	2000
Mahir ÇETİZ	ORK YL.	Alban Berg'in OP.6 Üç Orkestra Parçasından Birinci Bölümün Bestecilik ve Orkestra Şefliği Teknikleri Açısından İncelenmesi	Rengim GÖKMEN	2003
Kaan YÜKSEL	ORK YL.	W. A. Mozart'ın Sihirli Flüt Operasının Orkestra Şefliği Tekniği Açısından İncelenmesi	Türev BERKİ Rengim GÖKMEN	2003
Selçuk Sami CİNGİ	ORK YL.	Muammer Sun'un İzmir Rapsodisi Adlı Eserinin Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Teknikleri Açısından İncelenmesi	Rengim GÖKMEN Erol ERDİNÇ	2004
Timur VURAL	ORK YL.	Ludwig Van Beethoven'ın Op. 21 Birinci Senfonisi'nin Birinci ve İkinci Bölümlerinin Şeflik Tekniği Açısından Analizi	Erol ERDİNÇ	2005
Tolga TAVİŞ	ORK YL.	Hector Berlioz'un Fantastik Senfoni'sinin Bestecilik Tarihindeki Yeri ve Orkestra Şefliği Teknikleri Açısından İncelenmesi	Rengim GÖKMEN	2005
Serkan ERÇAKIR	ORK YL.	Ludwig Van Beethoven'ın Op. 21 Birinci Senfonisi'nin Üçüncü ve Dördüncü Bölümlerinin Şeflik Tekniği Açısından İncelenmesi	Erol ERDİNÇ	2005
Çiğdem AYTEPE	ORK YL.	A. Adnan Saygun'un Yunus Emre Oratoryosu'nun Koro Şefliği Teknikleri Bakımından İncelenmesi	Rengim GÖKMEN	2009
Yiğit KOLAT	KOM YL.	Henri dutilleux'nün 'Tout Un Monde Lointain...' (Bütün Bir Uzak Dünya...) Adlı Müziğinin Bestecilik Teknikleri Açısından İncelenmesi	Turgay ERDENER	2009
Onur ÖZMEN	KOM YL.	Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı'nda Uygulanan Solfej Eğitiminde Majör-Minör Modlara Şartlanma Sorunu ve Çözüm Önerisi	Turgay ERDENER	2009
Hasan Niyazi TURA	ORK YL.	Opera Şefliği Ve Senfonik Orkestra Şefliği Arasındaki Teknik Farklılıklar ve Güçlüklerin Karşılaştırmalı Analizi	Rengim GÖKMEN	2010
Önder ÖZKOÇ	KOM YL.	Hüseyin Sadettin Arel'in Çokseslilik Üzerine Olan Düşünceleri ve Prelude İsimli Eserinin İncelenmesi	Turgay ERDENER	2012
Atıf Taner ÇOLAK	ORK YL.	Ludwig Van Beethoven'ın op.55 Mi Bemol Majör III. Senfonisi'nin Müzikal Form ve Orkestra Şefliği Teknikleri Yönünden İncelenmesi	Doğan ÇAKAR	2013
Onur ÖZMEN	KOM SY.	Onur Özmen'in Op.30 Senfoni Adlı Sanat Çalışmasının Bestecilik Tekniği Açısından İncelenmesi	Turgay ERDENER	2014
M. Korhan ILGAR	KOM YL.	Cumhuriyet Dönemi Çağdaş Türk Vokal Repertuarının İlk Elli Yılına Bir Bakış ve Bu Bağlamda Seçilmiş Üç Eserin İncelenmesi	Turgay ERDENER	2015
İsmail Hakkı BURDURLU	ORK YL.	Hector Berlioz Fantastik Senfoni'nin (Op.14) Bölümlerinden Seçilen Belirli Sahnelerin Orkestral Yorumlama Açısından Müzikal Karakter Analizi	Levent KUTERDEM	2016
Burak Metehan ÖZTÜRK	ORK YL.	Ludwig Van Beethoven'ın Op.62 Coriolan Uvertürü'nün Form ve Orkestra Şefliği Teknikleri Açısından İncelenmesi	Doğan ÇAKAR	2016
Mehmet ARTUNÇ	ORK YL.	Ludwig Van Beethoven'ın Op.92 VII. Senfonisi'nin Müzikal Form ve Orkestra Şefliği Teknikleri Açısından İncelenmesi	Burak TÜZÜN	2016

KAYNAKÇA

- Altınkaynak, Ş.Ö. , Uysal, H. , Akman, B. , Durmuşoğlu, M.C. (Ocak 2016) *Öğretmen Adayları ve Öğretim Elemanlarının Türk Eğitim Sistemindeki Bologna Sürecine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi: Hacettepe Üniversitesi Örneği*. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, Cilt-Sayı: 43, s.11-20 İstanbul.
- Başarır, E. , Berki, T. (2015) *Ankara Devlet Konservatuvarı Lisansüstü Tez Bibliyografyası: 1992-2014*. Sahne ve Müzik Eğitim – Araştırma e-Dergisi, s. 35-59
http://www.sahnevemuzik.hacettepe.edu.tr/sayilar/sayi1_2.pdf
(Erişim Tarihi 22 Kasım 2016)
- Çakar, D. (2015) *Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı (Cebeci'den Beşevler'e)*. Sahne ve Müzik Eğitim – Araştırma e-Dergisi, s. 9-34
http://www.sahnevemuzik.hacettepe.edu.tr/sayilar/sayi1_1.pdf
(Erişim Tarihi 22 Kasım 2016)
- Çakar, D. , Kuterdem, L. (2016) *Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı Lisans Program Yeterliliklerinin İrdelenmesi*. Sahne ve Müzik Eğitim-Araştırma e-Dergisi, s.33-73
http://www.sahnevemuzik.hacettepe.edu.tr/sayilar/sayi3_3.pdf
(Erişim Tarihi 22 Kasım 2016)
- Demirel, Ö. (2002), *Kuramdan Uygulamaya Program Geliştirme*. 4. Baskı, Ankara: Pegem A. Yayıncılık.
- Erden, M. (1995) *Eğitimde Program değerlendirme*. Pegem Yayın No: 21, İkinci Baskı, Ankara
- Ertürk, S. (1994). *Eğitimde Program Geliştirme*. 8. Baskı, Meteksan Matbaacılık ve Teknik Sanayi, Ankara
- Özçelik, D. A. (1992) *Eğitim Programları ve Öğretim*. ÖSYM Yayınları No: 3, Üçüncü Baskı, Ankara
- Sönmez, V. (2001), *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı*. Geliştirilmiş 9. Baskı, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Toprak, M., Erdoğan, A. (2013). *Lisansüstü Eğitimde Avrupa Yaklaşımı*. İ. Güleç, Ö.E. Akgün, M. Bayrakçı (Yayına Hazırlayanlar). VI. Ulusal Lisansüstü Eğitim Sempozyumu: 2013-Sakarya: Bildiriler (s. 10-36) Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınları No: 6 Sakarya
- Uçan, A. (2005) *Müzik Eğitimi. Temel Kavramlar-İlkeler Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durumu*. 3. Basım, Evrensel Müzik evi, Ankara
- Ünal, S. , Coştu, B. , Karataş, F.Ö. (2004) *Türkiye'de Fen Bilimleri Eğitimi Alanındaki Program Geliştirme Çalışmalarına Genel Bir Bakış*. GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 24, Sayı 2 (s. 183-202) Ankara

Varış, F. , zelik, A. , Hızal, A. , T¼rkođlu, A. , Eripek, S. , şeniş, F. (1991) *Eğitim Bilimlerinde ađdař Gelişmeler*. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fak¼ltesi Yayınları Eskiřehir.

Varış, F. (1996), *Eğitimde Program Geliştirme "Teori ve teknikler"*. 6. Baskı, Ankara: Alkım Yayıncılık.